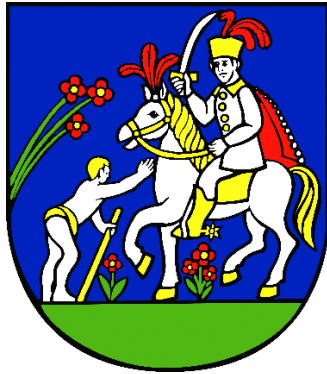

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE

BANKA

**do roku 2030
verzia 1.0**

Obsah

Úvod	4
Analytická časť	5
1. Základná charakteristika obce	5
1.1 Charakteristika riešeného územia	5
1.2 História obce	7
1.3 Partnerstvo	7
2. Demografia a trh práce	9
2.1 Vývoj počtu obyvateľov	9
2.2 Veková štruktúra obyvateľstva	11
2.3 Vzdelanostná úroveň obyvateľstva	13
2.4 Národnostné zloženie	14
2.5 Náboženské zloženie	15
2.6 Ekonomická aktivita	15
2.7 Nezamestnanosť	17
3. Krajina a životné prostredie	18
3.1 Geomorfologické členenie územia	18
3.2 Geologická stavba územia	18
3.3 Klimatické pomery	18
3.4 Ovzdušie	19
3.5 Podzemné a povrchové vody	19
3.6 Pôda	20
3.7 Nerastné suroviny	20
3.8 Seizmicita	20
3.9 Flóra a fauna	20
3.10 Ochrana prírody	20
4. Technická infraštruktúra	21
4.1 Zásobovanie vodou	21
4.2 Odkanalizovanie	21
4.3 Zásobovanie plynom	22
4.4 Elektrifikácia, verejné osvetlenie, miestny rozhlas	22
4.5 Telekomunikácie	23
4.6 Doprava	23
4.7 Odpadové hospodárstvo	24
4.8 Tepelné hospodárstvo	24
5. Služby občianskej vybavenosti, verejné služby	25

5.1 Školstvo	25
5.2 Zdravotníctvo.....	26
5.3 Sociálna starostlivosť.....	26
5.4 Kultúra, voľný čas	26
5.6 Služby prispievajúce ku kvalite života	27
5.7 Cirkev, cintoríny.....	27
5.8 Bezpečnosť	28
5.9 Domový fond, výstavba.....	30
6. Hospodárstvo	30
6.1 Majetok a hospodárenie obce, miestna samospráva.....	30
6.2 Podnikateľská sféra.....	32
7. SWOT analýza.....	33
Strategická časť	35
Globálny cieľ stratégie.....	35
Stanovenie cieľov a priorít	36
Programová časť	37
Priorita 1.1 Služby občianskej vybavenosti.....	37
Opatrenie 1.1.1: Poskytovanie kvalitných služieb sociálnej starostlivosti, zdravotnej starostlivosti a podpora zdravého životného štýlu.....	37
Opatrenie 1.1.2: Podpora skvalitňovania vzdelávania a zlepšovanie prístupu k predprimárnemu a primárnemu vzdelávaniu a podpora podnetov pre celoživotné vzdelávanie	37
Opatrenie 1.1.3: Zachovanie bezpečnosti.....	38
Priorita 1.2: Zachovanie hodnôt a život v komunite	40
Opatrenie 1.2.1: Organizovanie a podpora organizovania kultúrnych, spoločenských a športových podujatí a voľnočasových aktivít	40
Opatrenie 1.2.2: Zachovanie kultúrneho, historického a prírodného dedičstva	40
Opatrenie 1.2.3: Zabezpečenie koordinovaného rozvoja a vytváranie partnerstiev.....	40
Opatrenie 1.2.4: Budovanie a rekonštrukcia verejných plôch, priestranstiev, oddychových zón v intraviláne a extraviláne obce	40
Priorita 2.1: Hospodársky rozvoj.....	41
Opatrenie 2.1.1: Podpora záujemcov o podnikanie a existujúcich podnikateľov	41
Opatrenie 2.1.2: Rozvoj tradičných výrob.....	41
Opatrenie 2.1.3: Rozvoj poľnohospodárstva s dôrazom na biologickú rozmanitosť, prírodné a kultúrne dedičstvo vidieka	41
Opatrenie 2.1.4: Tvorba a údržba produktov cestovného ruchu, podpora turistickej infraštruktúry	42
Opatrenie 2.1.5: Hospodárenie a marketing obce.....	42
Priorita 2.2: Ochrana a kvalita životného prostredia	43

Opatrenie 2.2.1: Ochrana a racionálne využívanie vôd.....	43
Opatrenie 2.2.2: Ochrana ovzdušia.....	43
Opatrenie 2.2.3: Zlepšenie a rozvoj odpadového hospodárstva	43
Opatrenie 2.2.4: Ochrana, zlepšenie a obnova prírodného prostredia	44
Priorita 2.3: Stav majetku a infraštruktúra.....	45
Opatrenie 2.3.1: Výstavba, rekonštrukcia, opravy a modernizácia budov, ich efektívne využívanie.....	45
Opatrenie 2.3.2: Rozvoj bytovej výstavby	45
Opatrenie 2.3.3: Budovanie, rekonštrukcie, opravy a údržba ciest, miestnych komunikácií, chodníkov a cyklociest	46
Opatrenie 2.3.4: Budovanie a rekonštrukcia rozvodov a infraštruktúry.....	46
Realizačná časť	47
Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie programu	47
Monitorovanie a hodnotenie plnenia programu.....	47
Vecný a časový harmonogram	47
Akčný plán	49
Finančná časť.....	50
Indikatívny harmonogram realizácie aktivít programu	52
Použité zdroje.....	52

Úvod

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (ďalej v texte len „program rozvoja“) obce Banka do roku 2030 je plánovací dokument, ktorého východiskom je analýza hospodárskeho a sociálneho potenciálu obce. Stanovuje opatrenia, ktoré je nevyhnutné vykonať na úrovni miestnej samosprávy pre oživenie sociálneho a ekonomického rozvoja obce, aby boli dosiahnuté stanovené ciele. Program rozvoja je dokumentom otvoreným a na základe výsledkov hodnotenia môže byť aktualizovaný a dopĺňaný.

Dokument „Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Banka na roky 2025-2030 s výhľadom do roku 2035“ (ďalej len PHSR) je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. PHSR je základným programovým dokumentom podpory regionálneho rozvoja na lokálnej úrovni. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce. Prostredníctvom PHSR obce Banka sa uskutočňuje podpora rozvoja na úrovni miestnej samosprávy s dôrazom na sociálnu, hospodársku a environmentálnu sféru.

Zámerom obce Banka je využívať svoju geografickú polohu a prírodné krásy Považského Inovca pre rozvoj cestovného ruchu, rozvoj podnikania a hospodársky rast za podmienok trvale udržateľného rozvoja v kontexte zachovania kultúrnych tradícií a zvykov. V záujme obce je budovať kvalitnú infraštruktúru ponúkajúcu komunikačné, informačné a verejné služby na primeranej úrovni a tiež zlepšiť spoluprácu verejného, podnikateľského i neziskového sektora a obyvateľov obce.

PHSR spolu s územným plánom konkrétneho územia je základným a kľúčovým dokumentom pre riadenie samosprávy vychádzajúcim z poznania situácie a konkrétnych potrieb občanov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov v území formuluje svoju predstavu o budúcnosti spolu s činnosťami a projektmi na jej zabezpečenie. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce pozostáva z analyticko-strategickej časti a programovej časti. Potrebu zabezpečenia PHSR ustanovuje zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č.309/2014 Z.z., ktorý ukladá obciam povinnosť spracovať

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja ako nástroja, pomocou ktorého sa uskutočňuje podpora regionálneho rozvoja. PHSR je dôležitou podmienkou pre získavanie externých zdrojov, napríklad z EÚ, štátneho rozpočtu a pod., nakoľko možnosť žiadať o nenávratný finančný príspevok z týchto zdrojov je podmieňovaná dokladovaním súladu projektového zámeru s prioritami schváleného PHSR obce.

História dokumentu¹

Verzia	Zmeny	Schválenie obecným zastupiteľstvom	
		Dátum	Uznesenie č.
Verzia 1.0	Prvé znenie	13.12.2024	140/2024

¹ Prvé znenie dokumentu je označené číslom 1.0. V prípade zásadných zmien sa ďalšie aktualizované verzie označujú 2.0, 3.0 atď. V prípade malých zmien sa aktualizované verzie označujú číslami napr. 1.1, 2.1, 2.2

Analytická časť

1. Základná charakteristika obce

Obec Banka	
Samosprávny kraj	Trnavský
Okres	Piešťany
Miestne časti obce	-
Starosta	Mgr. Tatiana Julinyová Telefón: +421 944 123 360 E-mail: starosta@obecbanka.sk
Obecný úrad	Topoľčianska cesta 4069/50, 921 01 Banka Telefón: +421 901 745 177 E-mail: info@obecbanka.sk
IČO:	35594233
DIČ:	2020538663
Prvá písomná zmienka	1209
Nadmorská výška stredu obce	177 m. n. m.
Katastrálna výmera (ha)	858
Počet obyvateľov obce k 31.12.2023	2159
Geografické súradnice	N48.5822529, E17.848048
Vzdialenosť do centra okresného a krajského mesta	Piešťany – 2,5 km Trnava – 36,2 km

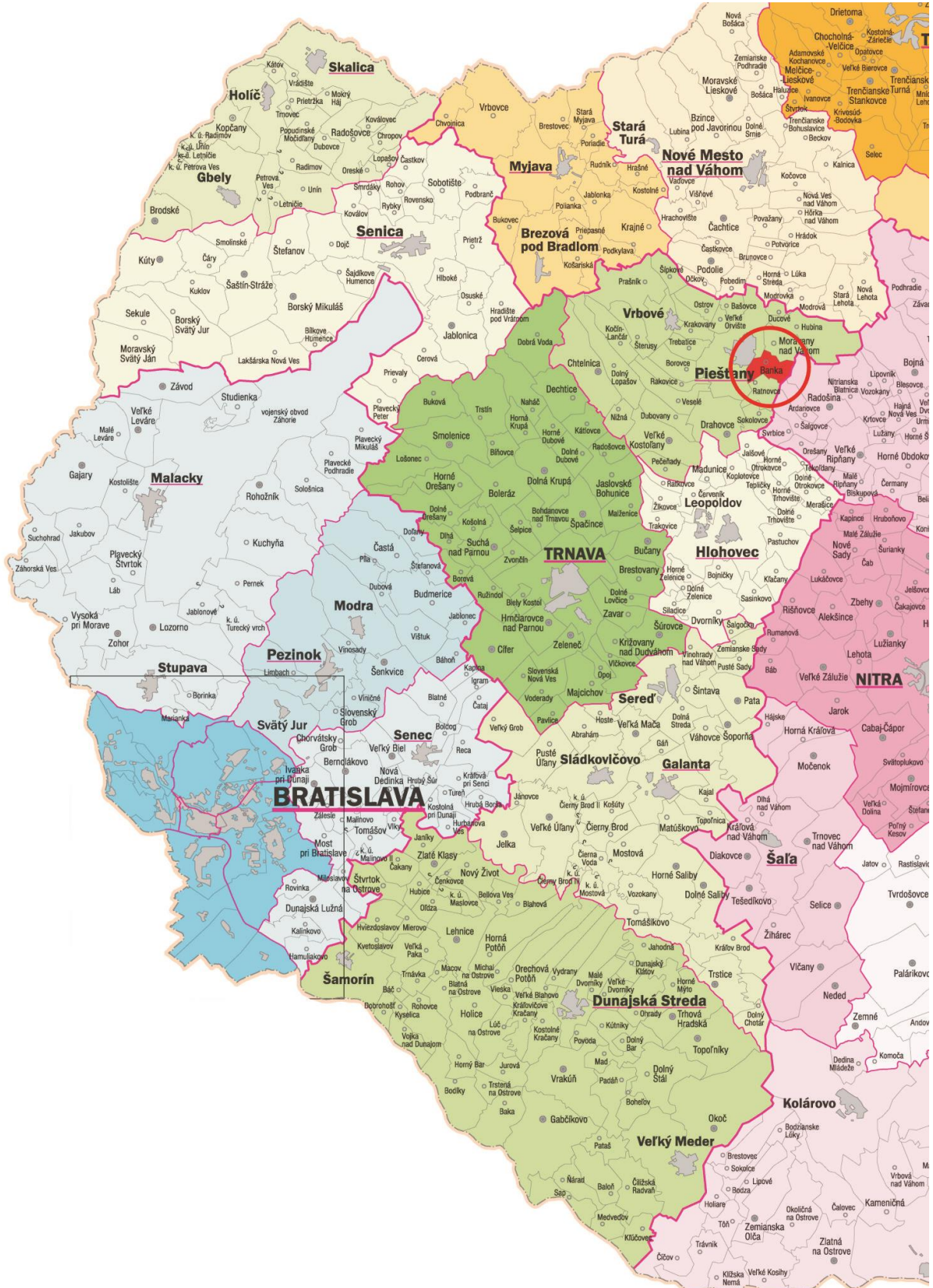
1.1 Charakteristika riešeného územia

Obec Banka leží na juhozápadnom úpätí Považského Inovca na styku s povážskym výbežkom Podunajskej roviny, pozdĺž krátkeho prítoku Váhu. Pahorkatinný až vrchovinný povrch chotára tvoria druhohorné horniny. Vo východnej časti je zalesnený dúbavami a bučinami. Stred obce leží na úrovni 177 m n. m., kataster je v rozsahu 155 - 486 m n. m.

Z administratívneho hľadiska patrí obec do okresu Piešťany v Trnavskom samosprávnom kraji.

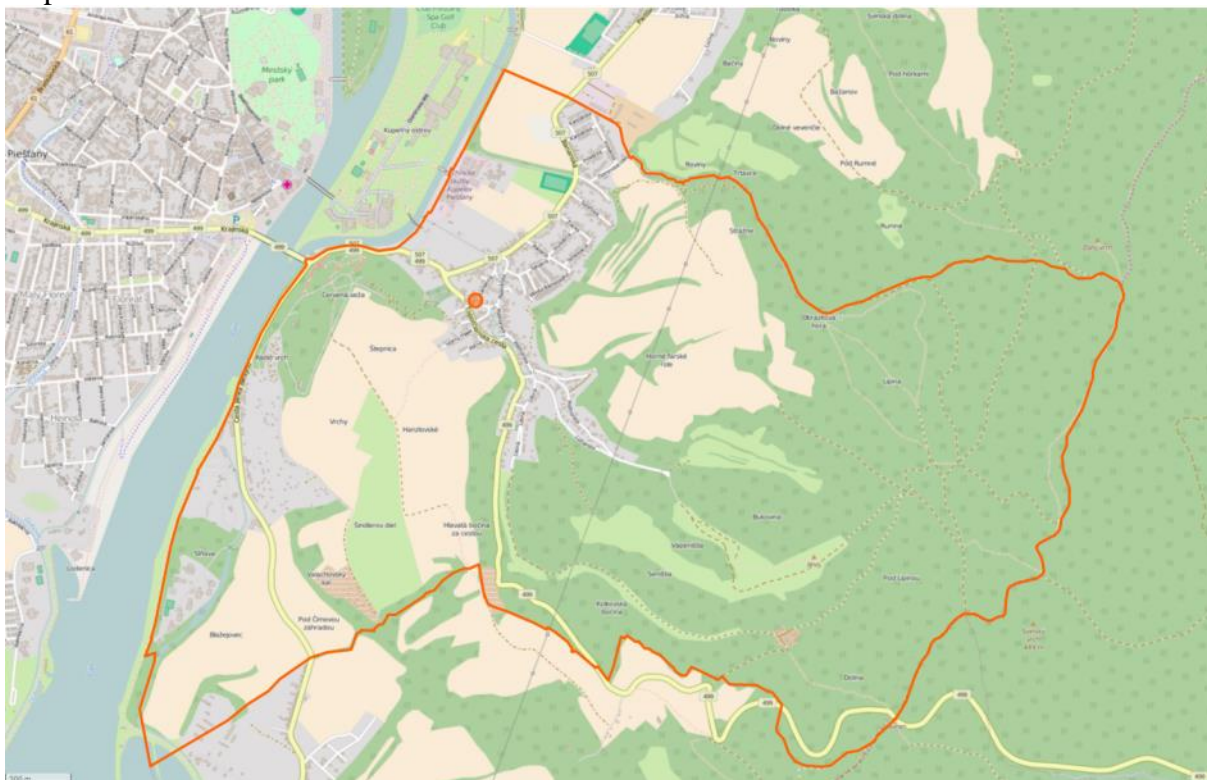
Obec susedí na severe s obcou Moravany nad Váhom, na západe s obcami Radošina a Ardanovce, na juhu s obcou Ratnovce a na východe s mestom Piešťany.

Poloha obce Banka

Zdroj: BANKA 2023 – PHSR obce

Mapa obce Banka

Zdroj: prispievatelia OpenStreetMap (<http://www.openstreetmap.org/>)

1.2 História obce

Obec bola osídlená už v paleolite (nálezy v priestoroch bývalej tehelne), je tu aj hromadný nález z mladšej doby bronzovej a sídliská z doby rímskej a veľkomoravskej. Do katastra obce býva lokalizovaný hrad Bana, prvá písomná zmienka o hrade Bana pochádza z roku 1241. Spomína sa roku 1452 ako súčasť Tematínskeho panstva. Bola súčasťou kráľovských majetkov, neskôr patrila viacerým zemianskym rodinám. Na konci 16. storočia sa stala časťou Hlohoveckého panstva. Roku 1599 ju spustošili Turci. Obyvatelia sa živili poľnohospodárstvom, pálením vápna a kriedy. Banka bola najskôr samostatnou obcou, s Piešťanmi bola zlúčená 1. januára 1973. Referendum o odčlenení obce od Piešťan sa uskutočnilo v máji 1994 a obec sa znova stala samostatnou od 1. júla 1995.

1.3 Partnerstvo

Obec je od roku 2022 členom **Združenia obcí Holeška na triedenie a nakladanie s odpadmi**. Predmet činnosti Združenia je realizácia triedeného zberu odpadu v obciach, dotriedňovanie a následné zhodnocovanie vyseparovaných zložiek, zabezpečenie zberu, zvozu a zneškodnenie nevytriedeného komunálneho odpadu, vybudovanie vlastného dotriedňovacieho zariadenia, kompostárne, prekládkových staníc, vozového a technologického parku a ďalšieho vybavenia slúžiaceho na plnenie predmetu činnosti odpadovej spoločnosti. Systematickým riešením je predchádzať problémovým javom v odpadovom hospodárstve v obciach, ktoré sú členmi združenia, podporou osvetovej činnosti zameranej na motiváciu obyvateľstva k dôslednému triedeniu odpadov v domácnostiach a zvýšenému záujmu o životné prostredie.

Obec nemá na prípravu spoločných projektov a vzájomnú výmenu skúseností v činnosti samosprávy uzatvorenú zmluvu na cezhraničnú spoluprácu, ale chce v ďalšom období takúto spoluprácu vytvoriť s niektorou z obcí na Morave.

2. Demografia a trh práce

2.1 Vývoj počtu obyvateľov

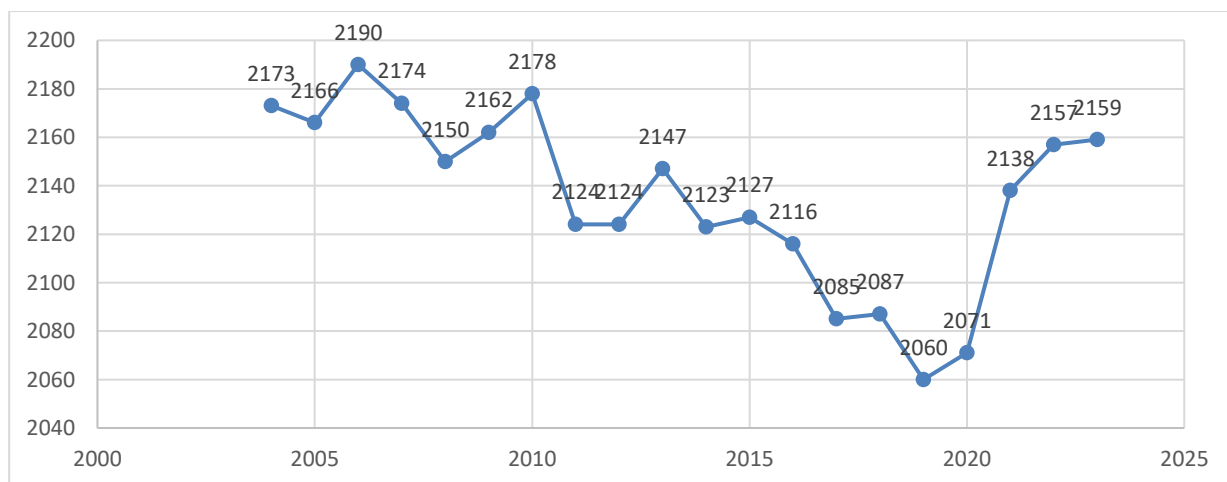
K 31.12.2023 žilo v obci 2159 obyvateľov, z toho 1083 mužov a 1076 žien. O vývoji počtu obyvateľov od roku 2004 do roku 2023 poskytujú obraz nasledovná tabuľka a graf.

Počet obyvateľov obce k 31.12. daného roku

Rok	Počet obyvateľov	medziročná zmena
2004	2173	2,55%
2005	2166	-0,32%
2006	2190	1,11%
2007	2174	-0,73%
2008	2150	-1,10%
2009	2162	0,56%
2010	2178	0,74%
2011	2124	-2,48%
2012	2124	0,00%
2013	2147	1,08%
2014	2123	-1,12%
2015	2127	0,19%
2016	2116	0,51%
2017	2085	-1,48%
2018	2087	0,09%
2019	2060	-1,31%
2020	2071	0,53%
2021	2138	3,13%
2022	2157	0,88%
2023	2159	0,09%

Zdroj: ŠÚ SR

Počet obyvateľov k 31.12. daného roku

Zdroj: ŠÚ SR

Za sledované obdobie od roku 2004 počet obyvateľov klesol o 10,06 %. Najväčšia medziročná zmena bola zaznamenaná medzi rokmi 2020 a 2021, kedy počet obyvateľov vzrástol o 3,31%, v absolútnom vyjadrení o 67.

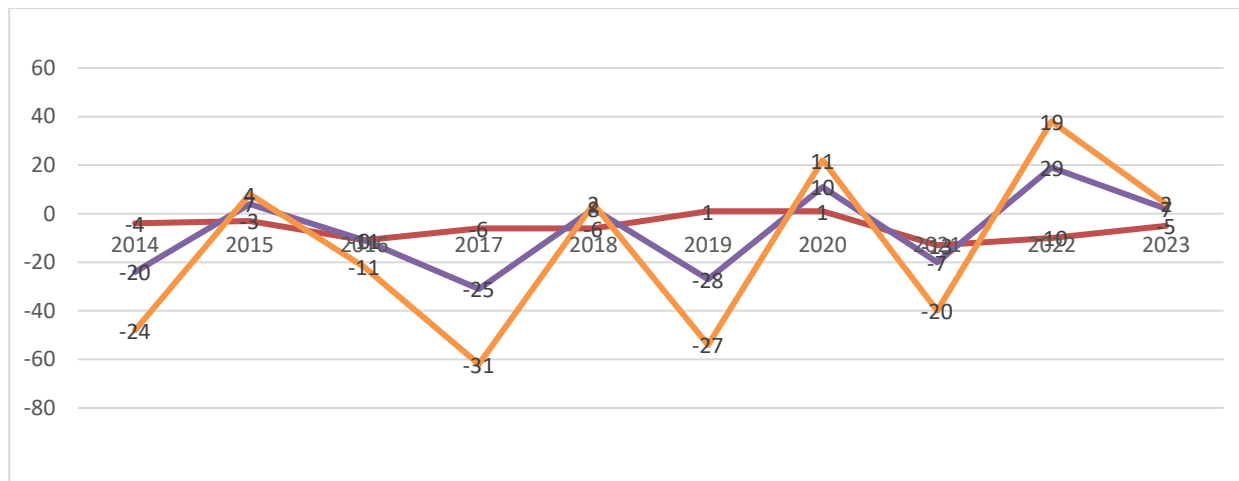
O dôvodoch nárastu počtu obyvateľov za posledných desať rokov hovorí ukazovateľ „prirodzená výmena a migrácia“.

Prirodzená výmena a migrácia v obci

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Stredný (priemerný) stav trvale bývajúcего obyvateľstva (Osoba)	2130	2113	2118	2115	2081	2096	2083	2149	2142	2174
Živonarodení (Osoba)	15	16	10	14	10	22	18	11	14	9
Zomretí (Osoba)	19	19	21	20	16	21	17	24	24	14
Prirodzený prírastok obyvateľstva (Osoba)	-4	-3	-11	-6	-6	1	1	-13	-10	-5
Priťahovaní na trvalý pobyt (Osoba)	28	51	46	31	36	17	50	38	70	43
Vystaňovaní z trvalého pobytu (Osoba)	48	44	46	56	28	45	40	45	41	36
Migračné saldo (Osoba)	-20	7	0	-25	8	-28	10	-7	29	7
Celkový prírastok obyvateľstva (Osoba)	-24	4	-11	-31	2	-27	11	-20	19	2
Stav trvale bývajúcего obyvateľstva na konci obdobia (Osoba)	2123	2127	2116	2085	2087	2060	2071	2138	2157	2159

Zdroj: ŠÚ SR

Prirodzená výmena a migrácia v obci

Zdroj: ŠÚ SR

Vývoj ukazovateľa celkový prírastok je pozitívny. Kladný vplyv na jeho hodnoty malo sťahovanie obyvateľstva do obce, prirodzený prírastok obyvateľstva bol vo väčšine rokov negatívny – počet zomretých bol vyšší ako počet živonarodených.

2.2 Veková štruktúra obyvateľstva

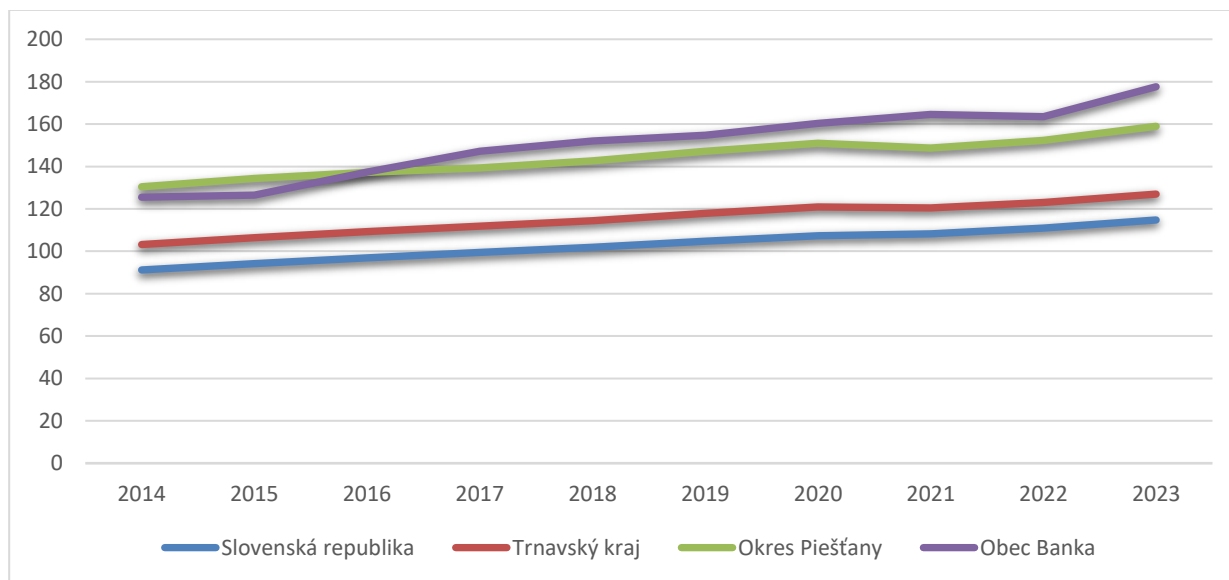
Veková štruktúra obyvateľstva obce

Rok	Počet obyvateľov	predproduktívny vek		produktívny vek		poproduktívny vek		Index starnutia ²	Priemerný vek	Mediánový vek ³	Index ekon. zaťaženia ⁴
		počet	%	počet	%	počet	%				
2014	2123	255	12,01%	1548	72,92%	320	15,07%	125,49	42,20	42,7	37,14%
2015	2127	264	12,41%	1529	71,89%	334	15,70%	126,52	42,41	43,1	39,11%
2016	2116	260	12,29%	1499	70,84%	357	16,87%	137,31	42,85	43,4	41,16%
2017	2085	254	12,18%	1457	69,88%	374	17,94%	147,24	43,47	44,1	43,10%
2018	2087	254	12,17%	1447	69,33%	386	18,50%	151,97	43,79	44,3	44,23%
2019	2060	256	12,43%	1408	68,35%	396	19,22%	154,69	44,21	44,8	46,31%
2020	2071	260	12,55%	1394	67,31%	417	20,14%	160,38	44,51	45,3	48,57%
2021	2138	260	12,16%	1450	67,82%	428	20,02%	164,62	44,78	45,9	47,45%
2022	2157	274	12,70%	1435	66,53%	448	20,77%	163,5	44,83	46,2	50,31%
2023	2159	268	12,41%	1415	65,54%	476	22,05%	177,61	45,26	46,7	52,58%

Zdroj: ŠÚ SR

Veková štruktúra obyvateľstva obce je regresívna – počet obyvateľov v predproduktívnom veku je nižší ako počet obyvateľov v poproduktívnom veku. Negatívne je, že počet obyvateľov v predproduktívnom veku stagnuje a počet obyvateľov v poproduktívnom veku má rastúcu tendenciu.

Porovnanie indexu starnutia obyvateľov obce a vyšších územných jednotiek

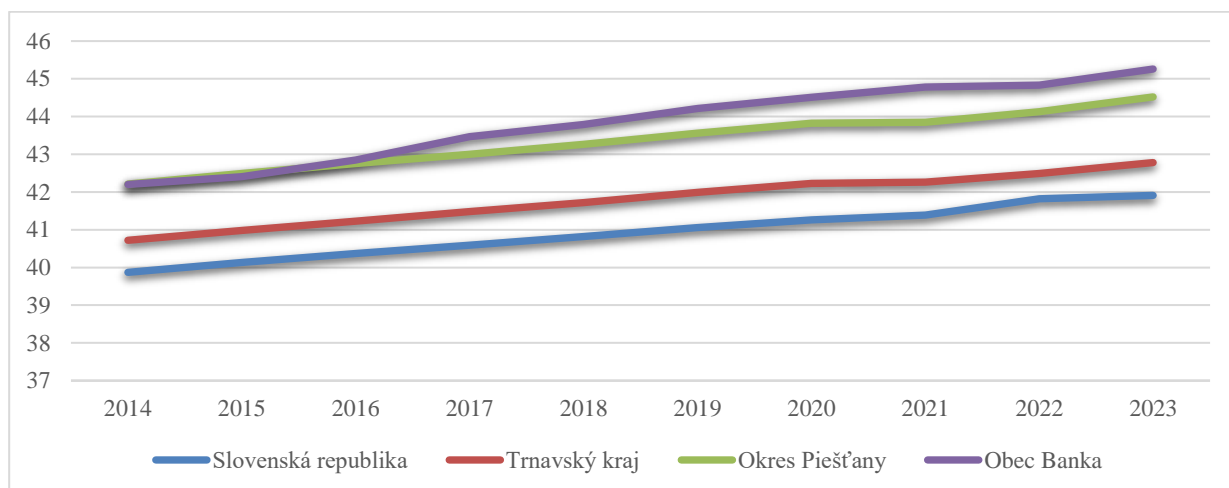
Zdroj: ŠÚ SR

² vyjadruje pomer medzi poproduktívnou a predproduktívnou zložkou obyvateľstva, t.j. vyjadruje počet osôb v poproduktívnom veku pripadajúcich na 100 osôb v predproduktívnom veku. Ako nepriaznivý pomer sa hodnotí index starnutia vyšší ako 100.

³ vek, ktorý rozdeľuje populáciu na dve rovnako početné časti (polovica s nižším vekom a polovica s vyšším vekom ako je medián)

⁴ vyjadruje zaťaženie produktívneho obyvateľstva neproduktívnym, t.j. pomerom počtu osôb v predproduktívnom a poproduktívnom veku k osobám v produktívnom veku. Je ukazovateľom úrovne životných a ekonomických podmienok. Hovorí koľko neproduktívnych osôb pripadá obvyčajne na 100 ľudí v produktívnom veku v percentách

Porovnanie priemerného veku obyvateľov obce a vyšších územných jednotiek

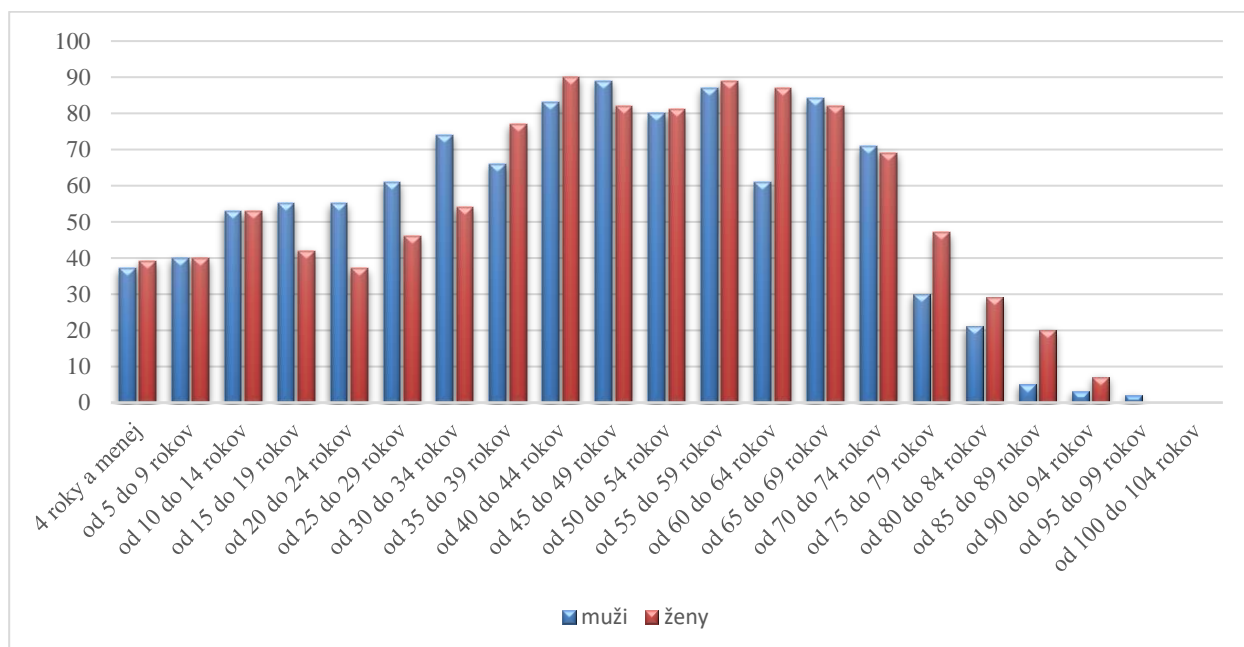

Zdroj: ŠÚ SR

Vývoj hodnôt ukazovateľov index starnutia a priemerný vek obyvateľov obce porovnaní s vývojom za okres, kraj a SR možno hodnotiť ako nepriaznivý. Od roku 2016 začali hodnoty priemerného veku prudko rásť.

Regresívna veková štruktúra je zjavná aj z tvaru vekového grafu za rok 2023. Pri bližšom zameraní sa na obyvateľstvo patriace v roku 2023 do vekovej skupiny od 30 do 44 rokov, teda vo veku, ktorý sa považuje za najproduktívnejší, zistíme, že za desať rokov – medzi rokmi 2014 a 2023 - z tejto skupiny ubudlo 21 obyvateľov, ktorí mohli vytvoriť nové rodiny v obci.

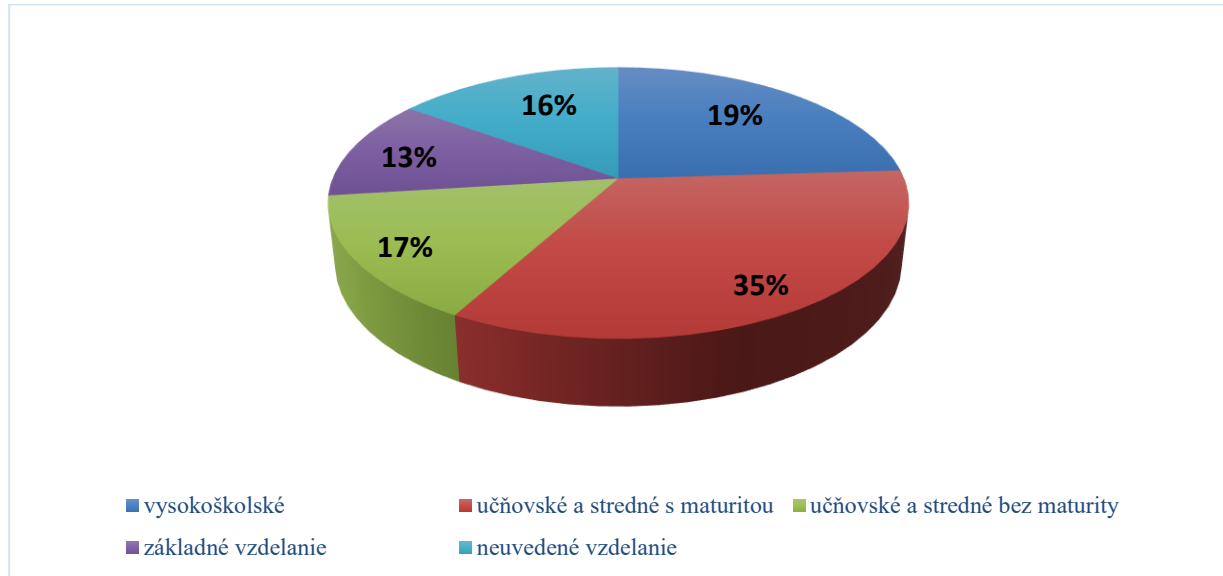
Vekový graf obyvateľov obce v roku 2023

Zdroj: ŠÚ SR

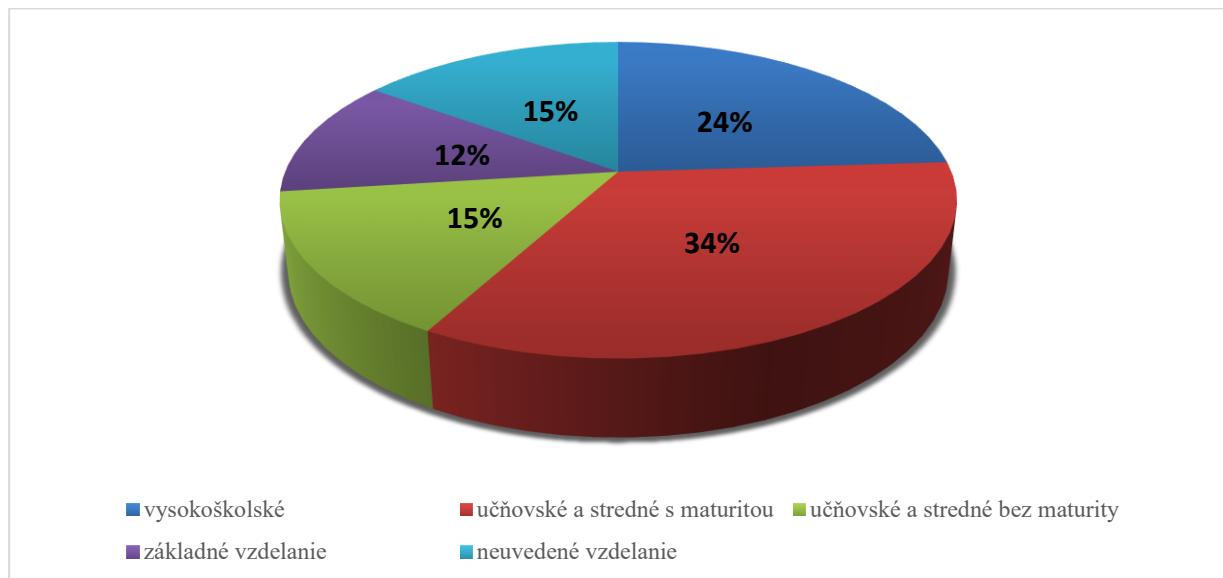
2.3 Vzdelanostná úroveň obyvateľstva

Obyvateľstvo obce podľa najvyššieho dosiahnutého stupňa vzdelania v r. 2014

Zdroj: ŠÚ SR

Obyvateľstvo obce podľa najvyššieho dosiahnutého stupňa vzdelania v r. 2023

Zdroj: ŠÚ SR

V období medzi sčítaniami obyvateľov, domov a bytov v rokoch 2011 a 2021 sa vzdelanostná úroveň obyvateľov obce nepatrne znížila.

Porovnanie vzdelanostnej úrovne obyvateľov s priemerom SR, TTSK a okresu PN v r. 2021

	Bez vzdelania vrátane detí do 16 rokov a neuvedené	Základné	Učňovské a stredné bez maturity	Učňovské a stredné s maturitou a vyššie	Vysokoškolské (všetky stupne)
Slovenská republika	999 951	808 490	1 244 038	1 596 589	747 968
	18,53%	14,98%	23,05%	29,58%	13,86%
Trnavský kraj	92 697	91 604	146 900	159 757	63 783
	16,71%	16,51%	26,48%	28,80%	11,50%
Okres Piešťany	10 119	8 340	15 073	21 149	8 471
	16,02%	13,21%	23,87%	33,49%	13,41%
Obec Banka	324	259	324	734	518
	15%	12%	15%	34%	24%

Zdroj: ŠÚ SR

Vzdelanostná úroveň obyvateľstva je výborná aj v porovnaní s väčšími územnými jednotkami. Je porovnateľná s priemerom za okres Piešťany a vyššia v porovnaní s Trnavským krajom a celorepublikovým priemerom.

2.4 Národnostné zloženie

Z hľadiska národnostného zloženia obyvateľstvo obce môžeme považovať za etnograficky homogénne.

Porovnanie národnostného zloženia za roky SODB 2014 a 2023

Národnosť	rok 2014		rok 2023	
	Počet	%	Počet	%
Slovenská	2 028	97,17%	2088	96,71%
Maďarská	13	0,62%	4	0,18%
Rómska	3	0,14%	0	0,00%
Ukrajinská	2	0,10%	4	0,18%
Česká	25	1,20%	25	1,16%
Nemecká	2	0,10%	0	0,00%
Srbská	1	0,05%	1	0,05%
Ruská	1	0,05%	0	0,00%
Moravská	0	0,00%	0	0,00%
Vietnamská	0	0,00%	9	0,42%
Ostatné, nezistené	12	0,57%	28	1,30%

Zdroj: ŠÚ SR

2.5 Náboženské zloženie

Z hľadiska náboženského zloženia môžeme obyvateľstvo obce považovať za homogénne. Prevažná väčšina obyvateľov sa hlási k rímsko-katolíckej cirkvi.

Porovnanie náboženského zloženia za roky SODB 2014 a 2023

Náboženské vyznanie / cirkev	rok 2014		rok 2023	
	Počet	%	Počet	%
Rímskokatolícka cirkev	1 670	80,0%	1467	68,8%
Gréckokatolícka cirkev	8	0,4%	8	0,4%
Pravoslávna cirkev	2	0,1%	3	0,1%
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	79	3,8%	63	3,0%
Reformovaná kresťanská cirkev	0	0,0%	0	0,0%
Evanjelická cirkev metodistická	4	0,2%	1	0,0%
Apoštolská cirkev	0	0,0%	0	0,0%
Kresťanské zbory	6	0,3%	0	0,0%
Cirkev československá husitská	0	0,0%	0	0,0%
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	17	0,8%	22	1,0%
Cirkev Ježiša Krista Svätých neskorších dní	0	0,0%	1	
Ostatné	4	0,2%	20	0,9%
Bez vyznania	256	12,3%	287	13,5%
Nezistené	41	2,0%	259	12,2%

Zdroj: ŠÚ SR

2.6 Ekonomická aktivita

V roku 2023 bolo ekonomicky aktívnych 50,26 % obyvateľov obce, čo je v porovnaní s rokom 2011, kedy bola hodnota tohto ukazovateľa 50,89 %, mierny pokles.

Porovnanie podielu ekonomicky aktívneho obyvateľstva na celkovom počte v r. 2021

	Počet obyvateľov	Ekonomicky aktívni obyvatelia	% Ekonomicky aktívnych z celkového počtu
Slovenská republika	5 428 792	2 771 900	51,05%
Trnavský kraj	565 573	289 700	51,22%
Okres Piešťany	62 015	30 659	48,55%
Obec Banka	2 159	1 071	50,26%

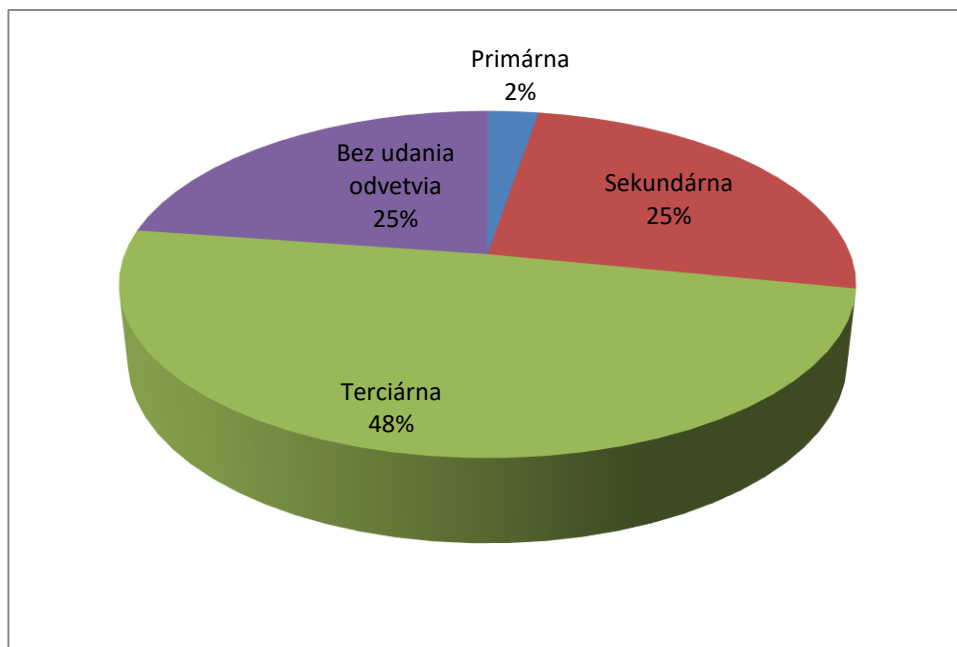
Zdroj: ŠÚ SR

Zmeny v hospodárstve sa prejavujú poklesom zamestnanosti v poľnohospodárstve, priemysle a predovšetkým v posledných rokoch významným rozvojom zamestnanosti v sektore služieb. V obci však tento trend nie je taký zjavný. V roku 2001 pracovalo v poľnohospodárstve a prvovýrobe 3 % ekonomicky aktívnych obyvateľov, v roku 2011 bol tento podiel rovnaký.

Pokles podielu obyvateľstva pracujúceho v priemysle predstavoval len 1 percentuálny bod. Nárast zamestnanosti vo sfére služieb bol v r. 2021 oproti r. 2011 bol cca. štvrtinový.

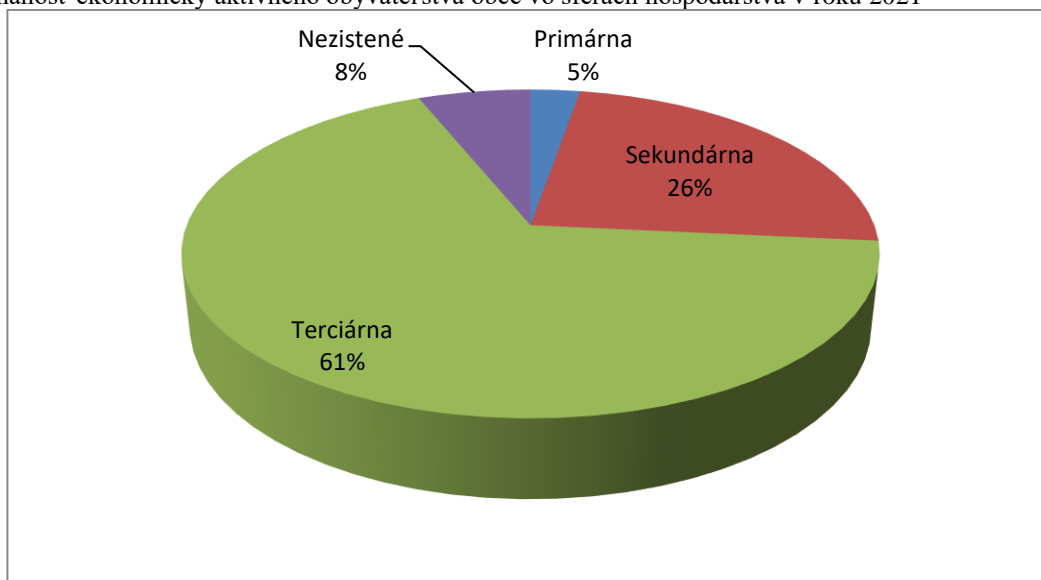
Značná zmena nastala v dochádzke za prácou. Kým v roku 2001 nachádzalo v obci prácu 27,12 % ekonomicky aktívnych obyvateľov, v roku 2011 to bolo už len 16,99 %.

Zamestnanosť ekonomicky aktívneho obyvateľstva obce vo sférach hospodárstva⁵ v roku 2011

Zdroj: ŠÚ SR

Zamestnanosť ekonomicky aktívneho obyvateľstva obce vo sférach hospodárstva v roku 2021

Zdroj: ŠÚ SR

⁵ Primárna sféra – odvetvia produkujúce základné materiály a suroviny (napr. ťažba nerastných surovín, poľnohospodárstvo, lesníctvo, energetika)

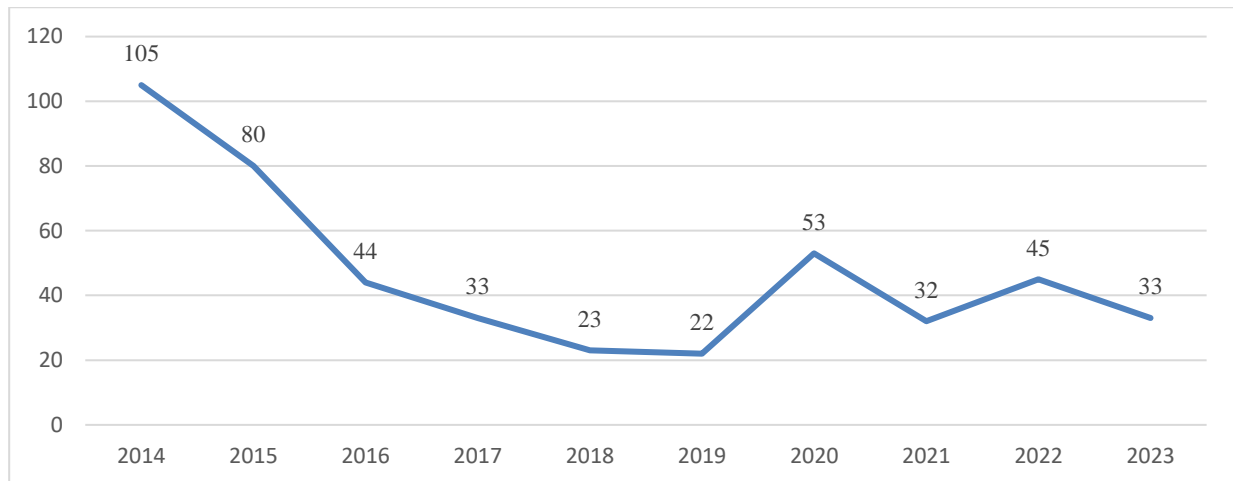
Sekundárna sféra - odvetvia spracovateľského priemyslu a stavebníctvo, od ktorých úrovne závisí uspokojovanie základných ekonomických potrieb spoločnosti

Terciárna sféra - všetky druhy služieb (platené aj neplatené), obchod, doprava a spoje

2.7 Nezamestnanosť

Pre nesledovanie údajov o disponibilnej pracovnej sile na úrovni obcí za jednotlivé roky nie je možné vyčísliť mieru nezamestnanosti v percentuálnom vyjadrení. O vývoji poskytuje dostatočný obraz sledovanie pomocou absolútnych čísel. Počet nezamestnaných mal za sledované obdobie kolísavú tendenciu. V roku 2014 bol počet nezamestnaných na úrovni takmer dvojnásobku minima z roku 2006.

Vývoj počtu evidovaných nezamestnaných obyvateľov obce

Zdroj: ŠÚ SR

3. Krajina a životné prostredie

3.1 Geomorfologické členenie územia

Z geomorfologického hľadiska je katastrálne územie obce súčasťou Alpsko-Himalájskej sústavy. Na území obce je stret dvoch podsústav.

Východná časť obce patrí do:

Podsústava	Karpaty
Provincia	Západné Karpaty
Subprovincia	Vnútorne Západné Karpaty
Oblasť	Tatransko-fatranská
Celok	Považský Inovec

Západná časť obce patrí do:

Podsústava	Panónska panva
Provincia	Západopanónska panva
Subprovincia	Malá dunajská kotlina
Oblasť	Podunajská nížina
Celok	Podunajská pahorkatina

3.2 Geologická stavba územia

Pahorkatinný až vrchovinný povrch chotára tvoria mladšie tret'ohorné usadeniny pokryté riečnymi uloženinami a sprašou, druhohorné horniny, vystupujúce v podobe tvrdošov, kryštalickej horniny.

3.3 Klimatické pomery

Klimatické podmienky sú mierne a veľmi vhodné pre osídlenie, čo naznačuje aj kontinuita osídlenia od paleolitu. Údolie Váhu je od severu a juhu otvorené, čo je nepriaznivé z hľadiska prevládajúceho smeru vetrov od severu. Od juhovýchodu je územie Banky chránené Hlohoveckými horami.

Priemerná ročná teplota je v širšom území 9,2°. Údolia zabiehajúce paprskovite do horského masívu sú v zimnom období pri krátkom slnečnom žiarení chladnejšie od západnej rovinatej časti územia Banky. Zimy sú priemerne mierne a v priebehu celého roka je dĺžka slnečného svitu veľmi priaznivá a prekračuje aj južnejšie položené mestá. Na Slovensku len Hurbanovo s ročným priemerným slnečným svitom 2 139 hod. predstihuje oblasť Piešťan, s 2 080 hod. slnečného svitu je oblasťou s druhým najdlhším priemerným svitom.

V priemere má 178 dní ročne teplotu pod 10° C, pričom vcelku až 238 dní má teplotu nad 5° C. Zvlášť horúce sú letá, keď v priemere až 61 dní má vyššiu teplotu ako 15° C a na d 30° C má 14 dní. Tento stav sa preukazuje aj v ekonomickej sfére a nabáda k využívaniu solárnej energie na

prípravu teplej vody, resp. skleníkové hospodárstvo.

Priemerná ročná vlhkosť vzduchu je $R=74,8$ a je ovplyvnená veľkými vodnými plochami a lesnými masívmi, hoci zrážky činia do roka len 610 mm.

Z vetrov prevláda severný, potom juhovýchodný a severozápadný. Najčastejšie je bezvetrie. Prevládajúce vetry sú jedným z rozhodujúcich faktorov pri riešení dispozície obytných objektov. Najveternejšia je jar a najbezveternejšia je zima. Silný vietor sa vyskytne menej ako 10 % dní v roku.

3.4 Ovzdušie

Ovzdušie je znečisťované zdrojmi prírodného a antropogénneho pôvodu. Možno predpokladať že väčšina látok znečisťujúcich ovzdušie pochádza z prírodných zdrojov (erózia, požiare, biologické procesy). Okrem toho je kvalita ovzdušia v obci ovplyvňovaná najmä výrobou tepelnej energie (lokálne vykurovanie plynom) a diaľkovým prenosom škodlivín produkovaných priemyslom, dopravou a poľnohospodárstvom.

3.5 Podzemné a povrchové vody

Katastrálne územie patrí do Povodia Váhu. Odvodňuje ho malý Vápenický potok – pramení pod Ahojom a Hraničný potok medzi obcami Banka a Moravany nad Váhom. Potoky sú znečisťované najmä splachmi z poľnohospodárskej krajiny (obsahujú NO_3).

Pomerne vysoká puklinová priepustnosť podložia západných svahov Inovca prispieva k tvorbe zásob podzemných vôd v území – najbližší veľký prameň je v k. ú. Lúka nad Váhom, na kontakte s územím sú liečivé termálne pramene v Piešťanoch, s ktorými k. ú. Banka hraničí. Ochrana liečivých zdrojov, ale aj vymedzené vnútorné kúpeľné územie kúpeľného miesta Piešťany pomerne výrazne zasahujú svojimi obmedzeniami do rozvojového potenciálu obce.

Problémy niektorých genofondových lokalít v katastri obce

lokalita	ohrozenie
Obtokové rameno Váhu	znečisťovanie Vápenickým potokom pretekajúcim obcou
Rimplerova važina	rast zastavanosti územia, intenzitou rekreácie a znečisťovaním
Vodná nádrž Slnava	intenzifikáciou rekreácie, nelegálnym stanovaním, jazdením motocyklov po hrádzi, ...
Lesopark Červená veža	masový úhyn borovice čiernej, zanedbaná údržba, plánovaná urbanizácia priestoru
Lokalita Bukovina - Ahoj	zarastanie pasienkov hlohmi, ružami, dubmi, legálny motokros

3.6 Pôda

Územie obce spadá do mierne vlhkého režimu pôd. S tým súvisí i kamenitosť a štrkovitosť pôdy – územie obce sa vyznačuje stredne až silno kamenitou štruktúrou so zrnitosťou pôdy hlinitou alebo hlinito – piesočnou.

Obec patrí z hľadiska poľnohospodárskeho využitia pôdy do oblasti typu pšeničného-kukuričného.

Z hľadiska fyzikálnej degradácie je pôda v horských a podhorských oblastiach neohrozená, v nive Váhu je ohrozená veternou eróziou.

3.7 Nerastné suroviny

V katastri obce sa nevyskytujú významnejšie ložiská nerastných surovín. V blízkom okolí sa však nachádzajú otvorené vápencové lomy.

3.8 Seizmicita

Podľa STN 73 0036 „Seizmické zaťaženie stavebných konštrukcií“ sa región Piešťan nachádza v oblasti so seizmickými účinkami max. 6° medzinárodnej stupnice M.C.S.. Pre všetky plochy, ktoré sa navrhujú pre akúkoľvek zástavbu, je potrebné spracovať podrobný inžiniersko-geologický prieskum.

3.9 Flóra a fauna

Riešené územie zahŕňa podľa fyto geografického členenia Slovenska flóru a vegetáciu zaradenú do oblasti panónskej flóry. Prirodzená vegetácia by mala byť tvorená lužnými lesmi, nížinnými hygrolíbnymi dubovo-hrabovými panónskymi lesmi a dubovo-cerovými lesmi. Dnešný stav vegetácie je výrazne zmenený poľnohospodárskou činnosťou. Dnešná vegetácia je od pôvodnej odlišná, prevažujú agrocenózy a charakteristické sú rastlinné spoločenstvá poľnohospodárskych pestovaných monokultúr. Pozostatky lužných lesov sa zachovali popri Váhu. Líniový brehový porast má prirodzený charakter popri toku v hornej časti Vápenického potoka. Nelesná drevinová vegetácia je dôležitá pre biotickú funkciu v poľnohospodársky využívannej krajine a má tiež klimatickú, ochrannú a produkčnú funkciu, no je dosť výrazná svojou krajínou tvornou funkciou.

Faunu reprezentujú teplomilné druhy živočíchov, typické pre Panónsku oblasť, ako aj druhy vyšších polôh zasahujúce do územia obce z Malých Karpát (hlavne sa jedná o viaceré druhy vtákov, v nadväznosti na blízkosť k vodnému dielu Sĺňava a teplých prameňov Piešťan). Ale v mieste navrhovanej činnosti je charakter živočíšnych spoločenstiev typický pre urbanizovanú krajinu. Najbežnejší zástupcovia vtákov sú lastovičky, vrabec domový, sýkorky, drozdy, trasochvost, glezľ hrubozobí... a cicavce sú zastúpené najmä drobnými hlodavcami.

3.10 Ochrana prírody

Do územia obce zasahuje chránené vtáčie územie Sĺňava.

4. Technická infraštruktúra

4.1 Zásobovanie vodou

Obec Banka z hľadiska zásobovania pitnou vodou spadá do skupinového vodovodu (SKV) Tmava, ktorý pozostáva z dvoch diaľkovodov prepojených v Trnave. Jedná sa o vetvu diaľkovodu Dobrá Voda, Dechtice-Trnava a vetvu diaľkovodu Sokolovce, Veľké Orvište, Piešťany - Trnava. Vodovodná sieť bola vybudovaná v roku 1968 z materiálu liatina. Správcom vodovodu je TAVOS Piešťany.

Obec Banka je zásobovaná z orvištskej vetvy SKV prepojenej zo zdrojov Sokolovce o výdatnosti 18,0 l/s, Ratnovce - zdroj Hlavina o výdatnosti 10,0 l/s s odberom po trase pre objekty na Sĺňave II. a výtlakom do vodojemov na Červenej veži. Ďalšia obytná časť obce je zásobovaná z výtláčného potrubia diaľkovodu, na ktorý sú napojené výtlaky zo zdrojov Striebornica, Sokol o výdatnosti 6,0-11,0 l/s situovaných nad obcou Moravany nad Váhom a zdroja Park o výdatnosti 30,0 l/s situovaného v intraviláne Piešťan.

Na návrší Červená veža, t.j. v extraviláne obce sú vybudované tri vodojemy, t.j. starý vodojem o objeme 2x250 m³ a dva novšie vodojemy o objeme po 1 500 m³, pričom jeden z novších vodojemov je z technických dôvodov mimo prevádzky. Tieto slúžia aj pre celý SKV, najmä pre mesto Piešťany. Územie obce je t. č. zásobované vodou z jedného tlakového pásma, pričom na rozvody vody je napojených cca 95 % obyvateľov.

Je potrebné riešiť tlakové pomery vo vyšších nadmorských výškach a zásobovanie pitnou vodou pri novej výstavbe.

4.2 Odkanalizovanie

Splašková kanalizácia

Splaškové vody z centra obytnej časti obce sú splaškovou kanalizáciou zhromažďované do prečerpávacej stanice splaškových vôd a výtláčným potrubím prepravované do mestskej kanalizácie Piešťan s ich následným zaústením do čistiacej stanice odpadových vôd (ČOV). Splaškovú kanalizáciu, prečerpávaciu stanicu a ČOV prevádzkuje TAVOS Piešťany.

U ostatných objektov, ktoré nie sú v dosahu uvedených kanalizačných systémov, sú splaškové vody odvádzané do žump a následne vyvázané na likvidáciu do splaškovej kanalizácie, resp. i používané na závlahy v poľnohospodárstve, alebo vybudovanými čističkami odpadových vôd odvádzanými do tokov v k. ú. Banka.

Hlavným problémom v oblasti odkanalizovania je neúplné odkanalizovanie IBV v lokalite Sĺňava II, z čoho vyplýva riziko znečistenia prírodne vzácnych a tiež rekreačných lokalít. Časť rozvodov kanalizačnej siete v obci si vyžaduje rekonštrukciu.

Dažďová kanalizácia

Prevažná časť územia obce hydrotechnicky patrí do povodia Váhu. Vzhľadom na konfiguráciu terénu dochádzalo k zaplavovaniu intravilánu obce, preto je obec chránená pred dažďami odvodňovacími priekopami a následne dažďovou kanalizáciou. Táto infraštruktúra nepokrýva celú obec, preto je žiaduce jej rozšírenie a komplexné riešenie napríklad vo forme suchých poldrov a nevyhnutná je tiež pravidelná údržba a čistenie systému bezpečného odtoku resp. zadržiavania dažďových vôd v území.

4.3 Zásobovanie plynom

Obec je zásobovaná zemným plynom. Rozvody plynu boli budované postupne od roku 1988 do roku 1992. Plyn ako vykurovacie médium používa cca 90 % obývaných domov a bytov.

4.4 Elektrifikácia, verejné osvetlenie, miestny rozhlas

Obec je zásobovaná elektrickou energiou z VN 22 kV vedenia. Z tohto vedenia sú pripojené jestvujúce transformačné stanice. VN a NN linky sú vedené na betónových a drevených podperných bodoch.

Verejné osvetlenie obci prechádza priebežnou rekonštrukciou. Novšie svetelné body a rozvody sú vybudované v centrálnej zóne, ktorá bola revitalizovaná v roku 2013. V ostatných častiach obce sú svetelné body od roku 2018 priebežne vymieňané za úsporné a komplexná rekonštrukcia verejného osvetlenia spočíva vo výmene žiariviek za led osvetlenie čo prináša značné úspory na spotrebe elektrickej energie.

Obec je pokrytá sieťou miestneho rozhlasu, pričom tento je využívaný na obecné spravodajstvo, oznamy obce, občanov a miestnych spoločností. Rozhlas je v prevádzke od roku 2006.

4.5 Telekomunikácie

V obci sú zavedené telekomunikačné káble s možnosťou napojenia všetkých obyvateľov, občianskej vybavenosti i podnikateľských subjektov. Telekomunikačné káble sú vedené v zemi ale aj nadzemnými káblami a prípojkami.

V obci je taktiež možné využiť služby všetkých mobilných operátorov, pričom pokrytie katastrálneho územia obce predmetným signálom predstavuje 100 %.

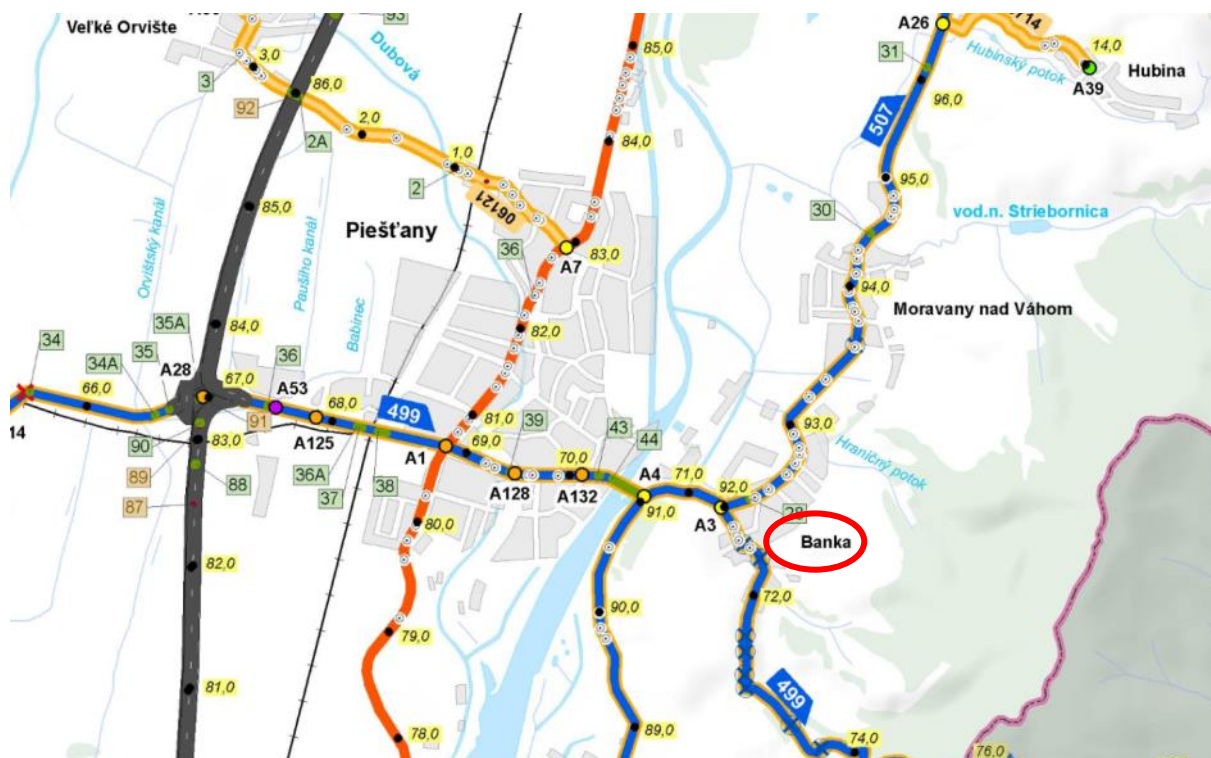
Televízny signál je možné zachytiť na celom území obce.

Internet je v obci dostupný pre takmer všetky domácnosti.

4.6 Doprava

Obcou prechádzajú dve cesty II. triedy: č. 507 - táto je paralelou k ceste I/61 a diaľnici D1 a cesta č. 499 spájajúca Nitriansky a Trnavský kraj. Technický stav miestnych komunikácií a chodníkov si vyžaduje značné rekonštrukcie. Chodníky sú vybudované čiastočne pri ceste II/507 a čiastočne aj pri ceste č. 499 – tam, kde sú na to priestorové možnosti. Úzke profily miestnych komunikácií umožňujú budovanie chodníkov len zriedka. Odvodnenie komunikácie II/507 je vybudované s vtokom cez uličné vpuste a vsakovačky.

Cestná sieť v okolí obce Banka

Zdroj: http://www.cdb.sk/files/galleries/mapy-samospravy-50-000/ttsk_suc_ttsk_tt.jpg

Medzimestskú dopravu osôb zabezpečujú spoločnosti ARRIVA Trnava a ARRIVA Nitra, intenzita premávky spojov je dobrá.

Najbližšia železničná stanica osobnej vlakovej dopravy je v Piešťanoch.

Cyklodoprava v obci nie je riešená, po území obce sa však pohybuje mnoho cyklistov buď vo voľnom čase alebo dochádzajúcich za prácou.

4.7 Odpadové hospodárstvo

Obec sa v roku 2022 stala členom Združenia obcí Holeška na triedenie a nakladanie s odpadmi. Predmetom činnosti združenia je realizácia zberu triedeného odpadu, dotried'ovanie a následné zhodnocovanie vyseparovaných zložiek, zabezpečenie zberu, zvozu a zneškodnenie nevytriedeného komunálneho odpadu, vybudovanie vlastného dotried'ovacieho zariadenia, kompostárne, prekládkových staníc, vozového a technického parku, riešenie problémových javov v odpadovom hospodárstve, osvetová činnosť zameraná na motiváciu obyvateľstva k dôslednému triedeniu odpadov v domácnostiach a zvýšenie záujmu o ochranu životného prostredia. Zber všetkých zložiek odpadu prebieha 1x za mesiac. Zberajú sa vyseparované zložky – papier a lepenka, sklo, plasty, tetrapaky, textil, nebezpečné odpady, elektroodpady z domácností, kovy, jedlé oleje, biologicky rozložiteľný komunálny odpad zo záhrad a tuky a biologicky rozložiteľný kuchynský odpad.

Zefektívnenie systému odpadového hospodárstva prinesie vybudované stojisko pre dočasné uloženie kontajnerov na triedený odpad v roku 2024.

Obec sa musí často vysporiadavať s čiernymi skládkami, ktoré vznikajú na území obce.

Obec má spracovaný program odpadového hospodárstva.

4.8 Tepelné hospodárstvo

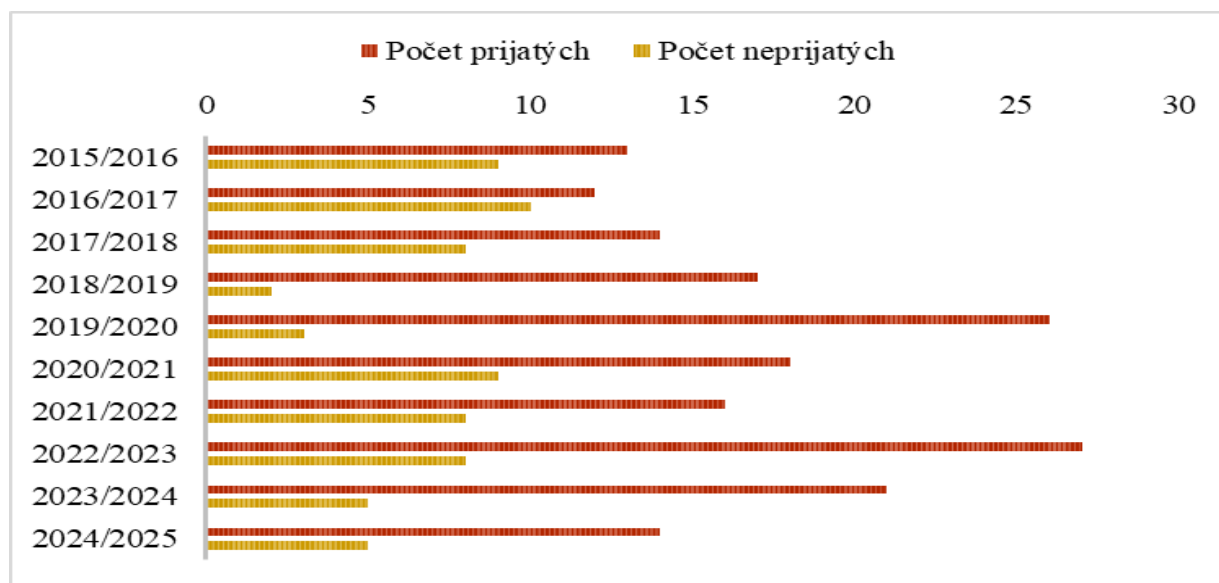
Vykurovanie jednotlivých objektov v obci je riešené lokálnymi vykurovacími telesami. Rodinné domy sú vykurované vlastnými kotlami zemným plynom alebo lokálnymi vyhrievacími telesami.

5. Služby občianskej vybavenosti, verejné služby

5.1 Školstvo

Predprimárne a primárne vzdelávanie v obci zastrešuje Základná škola s materskou školou Banka. V roku 2007 bola budova základnej školy zrekonštruovaná. V roku 2019 pribudla k budove základnej školy **nová budova materskej školy s tromi triedami**, jedáleň s kuchyňou, telocvičňa a tri odborné učebne. Vzhľadom na prebiehajúcu výstavbu rodinných a bytových domov a zvyšujúci sa počet obyvateľov je i napriek rozšíreniu materskej školy súčasná kapacita nepostačujúca.

Počet prijatých detí do materskej školy

Zdroj: OcÚ Banka

Základná škola je plno organizovanou školou pre žiakov 1. – 9. ročníka. Objekt bol v roku 2007 predmetom významnej rekonštrukcie, ktorej cieľom bolo zníženie energetickej náročnosti a čiastočné skvalitnenie materiálneho zázemia vyučovacieho procesu. V roku 2019 boli dobudované telocvičňa a tri odborné učebne. Aj napriek zvýšenej kapacite tried čoraz viac detí dochádza do základných škôl mimo obce. Potenciál pre zvýšenie kapacity spočíva v možnej prestavbe podkrovia na triedy a kabinety.

V škole je k dispozícii školská jedáleň a školský klub detí. K aktívnemu tráveniu voľného času prispieva bohatá krúžková činnosť.

V roku 2019 bola zrealizovaná výstavba novej a modernej kuchyne s jedálňou, ktorá zabezpečí stravovanie pre všetkých žiakov základnej a materskej školy.

V obci sa od roku 1990 do roku 2008 nachádzalo elokované pracovisko Základnej umeleckej školy Piešťany.

5.2 Zdravotníctvo

V obci sa nachádza zdravotné stredisko, v ktorom sa nachádzajú:

- Kožná ambulancia
- Lekáreň pod Červenou vežou
- Onkologická ambulancia

Budova zdravotného strediska nepatrí do majetku obce. V budúcnosti by sa v ňom mala nachádzať ambulancia zubného lekára.

Dojazd záchranej zdravotnej služby do obce je do 15 minút.

5.3 Sociálna starostlivosť

Obec zabezpečuje opatrovateľskú službu a stravovanie seniorov. Vzhľadom na meniacu sa vekovú štruktúru obyvateľov obce začína byť súčasná ponuka služieb nedostatočná. Ťažšie prípady sú riešené umiestňovaním do ZSS v okolitých obciach. Od roku 2023 je zabezpečená sociálna starostlivosť v Zariadení pre seniorov na Odborárskej ulici, ktorého Zriaďovateľom je občianske združenie Senior club Striebornica – súkromný zriaďovateľ.

5.4 Kultúra, voľný čas

Kultúrny a spoločenský život v obci možno považovať za uspokojivý, avšak stále s pomerne veľkým potenciálom rozvoja. Hlavným organizátorom spoločenského života je obecný úrad, ktorý pri týchto podujatiach spolupracuje s MŠ, ZŠ a organizáciami obce. Pravidelne sa organizujú nasledovné podujatia:

- Tradičná fašiangová zabíjačka
- Stavanie mája
- Sprievod historických vozidiel
- Deň matiek
- Deň detí
- Vatra zvrchovanosti
- Bananská buď fit!
- Súťaž o najlepší guláš
- Posedenie so seniormi
- Mikuláš
- Vianočná kapustnica

Náklady na kultúrno-spoločenský život hradí obec z vlastných zdrojov, ročne to predstavuje 15 000 EUR v závislosti od podujatí.

Pre trávenie voľného času je k dispozícii areál futbalového ihriska, v ktorom sa nachádza detské ihrisko, workautové ihrisko, multifunkčné ihrisko, futbalové ihrisko, ktoré svojim vybavením uspokojí všetky vekové kategórie obyvateľov ako i návštevníkov obce. Občerstvenie je zabezpečené v novovybudovanom šport bare.

Za najvýznamnejší objekt kultúrnej infraštruktúry je možné považovať kultúrny dom, ktorý bol v roku 2017 čiastočne zrekonštruovaný.

Občania pristupujú ku kultúrno-spoločenskému životu aktívne. Podnikatelia sú občasnými sponzormi predovšetkým športových podujatí.

Charakter obce i blízke okolie vytvára vhodné podmienky pre aktívne trávenie voľného času. Obec sa nachádza v tesnej blízkosti kúpeľného miesta Piešťany, Považského Inovca, priehrady Sĺňava. Obec má potenciál využiť pre svoj hospodársky rozvoj to, že je tranzitným miestom pre návštevníkov Piešťan, peších turistov a cykloturistov. Katastrom prechádzajú značené turistické trasy. Okrem peších turistov ich využívajú aj bežkári a cyklisti. Spájajú Piešťany s hrebeňom Považského Inovca. Významnou lokalitou je lyžiarske stredisko Ahoj, ktoré je celoročne využívané na rôzne druhy športov – zimné lyžovanie, trávové lyžovanie – súťaže na medzinárodnej úrovni, horské kolobežky, cyklokros a motokros.

V obci je aktívnych viacero spolkov a klubov:

- DHZO Banka
- Jednota dôchodcov
- Nohejbalový klub
- OTJ Banka
- DH Inovčanka
- Stolnotenisový klub
- Motokrosový klub
- Lyžiarský klub

Spolky podporuje obec príspevkami v celkovej výške cca 16 000,-- EUR ročne.

K zlepšeniu celkového vzhľadu obce prispel projekt revitalizácie centrálnej zóny, vybudovanie nových objektov materskej školy, telocvične, kuchyne s jedálňou pri základnej škole, výstavba chodníkov a parkovacích miest pre základnou školou, rozšírenie miestneho cintorína, vybudovanie zázemia pre športu chtivých návštevníkov areálu futbalového ihriska ako i novovybudovaný bar, rekonštrukcia chodníkov a verejného osvetlenia v lokalite Sĺňava II.

5.6 Služby prispievajúce ku kvalite života

Ponuka obchodov a služieb pre obyvateľov je vzhľadom na veľkosť obce komplexná. Vzhľadom na blízkosť mesta väčšina obyvateľov nakupuje v nákupných centrách, je však dôležité prihliadať aj na ľudí, pre ktorých je potrebné, aby aspoň základné tovary boli k dispozícii aj priamo v obci. Či už ide o dôchodcov, alebo nezamestnaných a mamičky čerpajúce MD a RD. V obci sa nachádza prevádzka Coop Jednoty Trnava. Obec umožňuje aj jednotlivým predajcom ambulatný predaj potravín a tovarov.

5.7 Cirkev, cintoríny

Obec je filiálkou Piešťanskej farnosti. V obci sa nachádza rímsko-katolícky kostol sv. Martina. Prvá zmienka o Kostole sv. Martina pochádza z obdobia 1332 – 1337. V roku 1599 ho pravdepodobne vypálili krymskí Tataři. V nasledujúcom roku bol kostol opravený a kostolná loď zaklenutá renesančnou klenbou. Areál kostola bol opevnený kamenným múrom, ktorý bol

zbúraný až pri prístavbe nového kostola v roku 1931. Pôvodný renesančný kamenný portál vstupu je dnes vstavaný do nového múru pred priečelím starého kostola.

Približne medzi rokmi 1581 – 1647 kostol používali evanjelici. V roku 1779 bol pri kostole postavený kamenný kríž. Nový kostol z roku 1930 bol pristavaný k južnej stene starého kostola, so starým je prepojený tromi oblúkmi (nesenými stĺpmi). Je to teda vlastne dvojkostol. Od roku 2018 prebiehajú v kostole reštaurátorské práce, ktoré odhalili množstvo tajomstiev.

V obci sa nachádza cintorín a dom smútku. Kapacita cintorína je dostatočná – v roku 2015 bol cintorín rozšírený. Technický stav domu smútku je neuspokojivý.

5.8 Bezpečnosť

Posledné roky sú na Slovensku charakteristické zvýšenou mierou kriminality. Z pohľadu narúšania pokojného života v obci sa kriminalita prejavuje predovšetkým formou vandalizmu a zneužívaním dôveryhodnosti starších obyvateľov. Riziko, že sa stanú obeťami trestných činov, je neustálou hrozbou. Preto sa obec snaží pôsobiť preventívne a robiť medzi obyvateľmi osvetu.

Z dopravného hľadiska predstavuje poloha obce isté bezpečnostné riziko, čo vyplýva predovšetkým z toho, že intravilánom obce prechádzajú cesty II. triedy č. 507 a 499, ktorými prechádza veľké množstvo kamiónovej dopravy. Cesty tiež využíva veľké množstvo cyklistov. Od roku 2023 je vybudovaný kamerový systém pre väčšiu bezpečnosť obyvateľov.

V obci je akcieschopný DHZO, vozový park a výzbroj a výstroj sú po čiastočnej obnove, k budove hasičskej zbrojnice bola v roku 2023 pristavaná nová garáž pre hasičské auto a ostatná budova bola zrekonštruovaná.

Po vybudovaní novej materskej školy bola budova bývalej materskej školy - kaštieľa v roku 2020 prestavaná na obecný úrad.

5.9 Domový fond, výstavba

Domový fond podľa obývanosti – SODB 2021

			2021
Domy spolu			842
Z toho	Neobývané		236
	Dôvod neobývanosti	Zmena vlastníkov	35
		Určené na rekreáciu	31
		Uvoľnené na prestavbu	15
		Nespôsobilé na bývanie	12
		Z iných dôvodov +nezistené	37
	Obývané		606
	Podľa typu	Rodinné domy	732
		Bytové domy	20
		Iné	90
	Podľa vlastníctva	Fyzické osoby	724
		Štát	2
		Obce	3
		Bytové družstvo	0
		Iné právnické osoby	22
		Kombinácia vlastníkov + iné	91
	Podľa obdobia výstavby	do r.1945 nezistené	92
		1946-1990	377
		1990-2000	267
		Od 2001	106

Zdroj: ŠÚ SR

Potenciál pre rozvoj výstavby je definovaný v územnom pláne, v ktorom sú určené lokality na výstavbu IBV, KBV a OBV v znení Zmien a doplnkov. Potenciál pre výstavbu bez nového záberu pôdy predstavujú i nevyužívané objekty vo viacerých častiach obce.

6. Hospodárstvo

6.1 Majetok a hospodárenie obce, miestna samospráva

Na ekonomickom rozvoji obce sa významnou mierou podieľa miestna samospráva prostredníctvom využívania majetku a disponibilných finančných prostriedkov.

V nasledujúcich troch rokoch plánuje obec rozpočet vo výške:

Rok 2025	1 970 639 €
Rok 2026	2 328 961 €
Rok 2027	2 415 770 €

Majetok obce má štruktúru (hodnota v EUR)

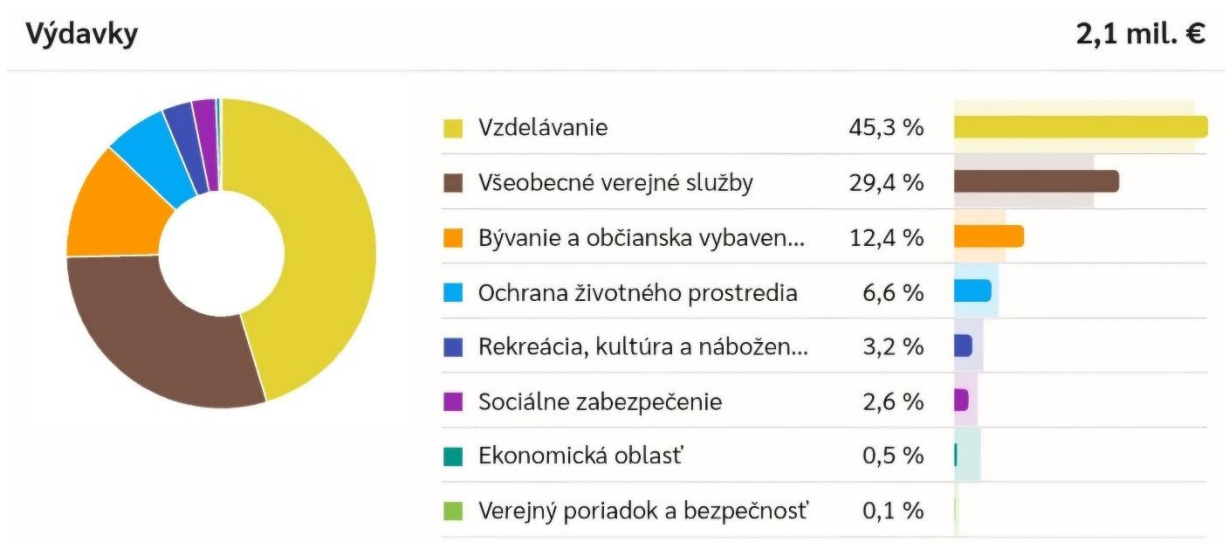
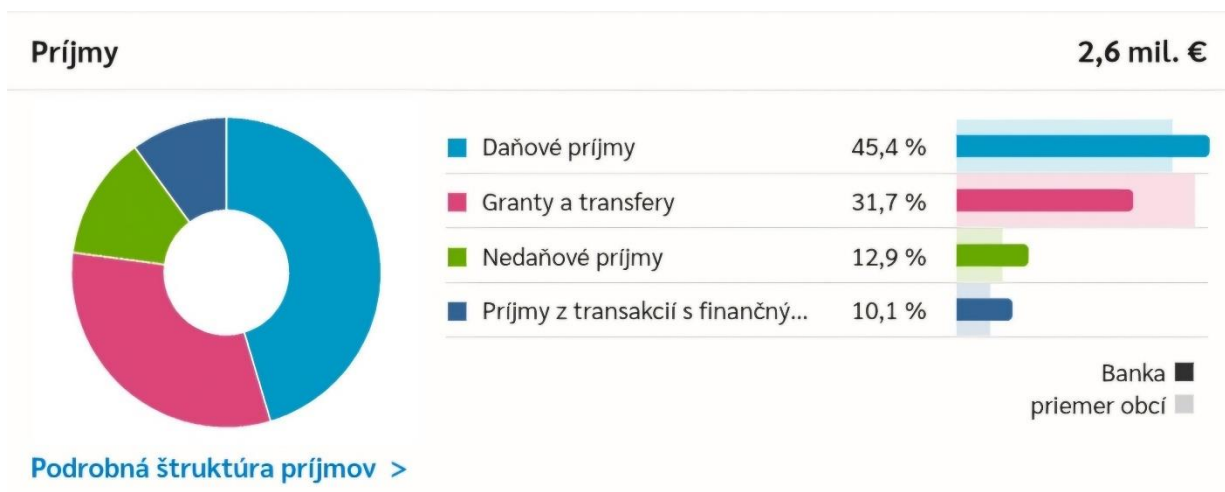
Budovy	3 886 875
Komunikácie	1 628 613
Softvér	25 831
Prístroje a zvláštne tech. zariadenia	125 749
Dopravné prostriedky	55 488
Inventár	104 780
Pozemky	2 273 213
Územný plán	35 586
Akcie Tavos	414 709

Zdroj: OcÚ Banka

Inštitút pre ekonomické a sociálne reformy hodnotí celkové finančné zdravie v roku 2023 nasledovne:

Finančné zdravie

Zdroj: obce.ineko.sk

Výkon obecnej správy vykonáva starostka obce a o základných otázkach života obce rozhoduje 9 členné obecné zastupiteľstvo. Organizačnú a ekonomickú agendu zabezpečuje obecný úrad, ktorý má 11 zamestnancov. Budova obecného úradu je od roku 2020 v novej budove – bývalá materská škola.

Obec nie je zriaďovateľom žiadnej obecnej spoločnosti.

Informácie o obci sú prezentované na vlastnej webovej stránke a na viacerých informačných webových portáloch. Obyvatelia sa o dianí v obci majú možnosť dozvedieť aj prostredníctvom informačných tabúľ, rozhlasu a mesačníka Bananský hlásnik. Stav v informovanosti sa za posledné roky zlepšil.

6.2 Podnikateľská sféra

K 31.12.2023 malo v obci sídlo 184 podnikateľských subjektov a 30 neziskových organizácií. Počet živnostníkov zo strednodobého hľadiska stagnuje, počet právnických osôb klesá, čo možno hodnotiť negatívne.

Vývoj počtu fyzických osôb – podnikateľov a právnických osôb so sídlom v obci

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Fyzické osoby - podnikatelia	133	117	112	119	108	120	110	161	160	140
Živnostníci	123	112	105	109	96	107	102	153	148	128
Slobodné povolania	9	9	9	10	11	10	11	12	12	12
Samostatne hospodáriaci roľníci	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Právnické osoby spolu	94	88	109	124	118	123	131	119	127	127
Právnické osoby ziskové	81	85	103	114	103	112	119	103	113	116
Právnické osoby neziskové	13	3	6	10	15	11	12	16	14	11

Zdroj: ŠÚ SR

Z hľadiska hospodárskej stability lokality možno za najvýznamnejšie považovať dva subjekty: Mobilier - výroba čalúneného nábytku a Gyron - chov hydiny.

7. SWOT analýza

Silné stránky

- Vybudované partnerstvo na lokálnej aj regionálnej
- Rastúci počet obyvateľov
- Vysoká vzdelanostná úroveň obyvateľov
- Homogénne národnostné a náboženské zloženie obyvateľstva
- Klesajúca nezamestnanosť v strednodobom horizonte
- Výdatné podzemné vody
- Komplexná technická infraštruktúra dostupná pre prevažnú väčšinu obyvateľov obce
- Rekonštruovaná centrálna zóna obce
- Aktívny prístup k odpadovému hospodárstvu
- Čiastočne rekonštruované a energeticky efektívne objekty občianskej infraštruktúry
- Komplexná ponuka služieb občianskej vybavenosti – materská škola, základná škola, zdravotné stredisko, opatrovateľská služba, stravovanie, voľnočasové aktivity
- Bohatý kultúrno-spoločenský život a množstvo spolkov
- Aktívny prístup podnikateľov a občanov ku kultúrno-spoločenskému životu
- Súčasť turisticky zaujímavého regiónu
- Komplexná ponuka služieb prispievajúcich ku kvalite života
- Aktívny prístup k bytovej politike a stabilizácii mladých rodín v obci
- Oblasť pôdohospodárstva a poľnohospodárstva pokrytá stabilnými subjektmi
- Uspokojivé finančné zdravie obce
- Skúsenosti s realizáciou veľkých investícií z vlastných zdrojov i dotačných schém

Slabé stránky

- Regresívna veková štruktúra
- Klesajúca ekonomická aktivita obyvateľstva
- Zdroje znečistenia ovzdušia
- Seizmicita územia
- Obmedzenia vyplývajúce z ochranného pásma kúpeľov
- Nevybudované rozvody v niektorých lokalitách a zlý stav niektorých rozvodov technickej infraštruktúry
- Nevhodné podmienky pre cyklodopravu
- Nedostatok parkovacích miest
- Materiálno-technické vybavenie, vysoká energetická náročnosť a stavebno-technický stav objektov občianskej vybavenosti
- Stav niektorých verejných priestranstiev a verejnej zelene, chodníkov, komunikácií
- Rezervy v ponuke služieb pre seniorov
- Rezervy v marketingu obce
- Rezervy v ponuke služieb pre návštevníkov obce
- Viacero nevyužívaných objektov/neobývaných domov
- Bezpečnostné riziká (dopravné, vandalizmus, živelné pohromy)
- Nedostatok vlastných prostriedkov pre komplexný rozvoj

Príležitosti

- Nadviazanie cezhraničnej spolupráce
- Využitie potenciálu územia pre rozvoj cestovného ruchu
- Skvalitňovanie služieb pre obyvateľov návštevníkov obce
- Zintenzívňovanie verejno-súkromného partnerstva

Ohrozenia

- Priemyselna kríza
- Zlé hospodárenie (naprieč všetkými sférami)
- Geopolitické zmeny
- Poveternostné vplyvy (povodne, erózia, suchá)

Strategická časť

Výsledkom SWOT analýzy je stanovenie faktorov rozvoja a disparít.

Za **faktory rozvoja** obce sa stanovili tieto:

- Súčasť atraktívneho regiónu
- Prebiehajúca výstavba
- Uspokojivé finančné zdravie obce

Kľúčové **disparity**, ktoré môžu mať negatívny dopad na rozvoj obce, sú predovšetkým:

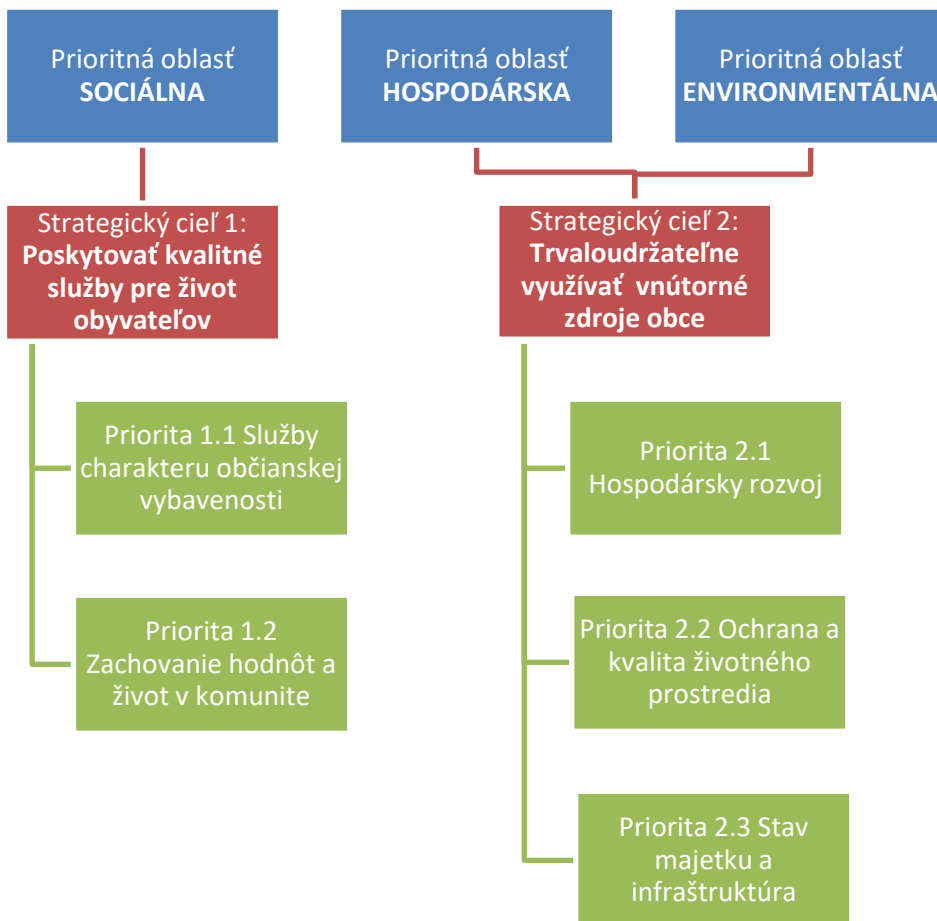
- Rezervy v kvalite občianskej a technickej infraštruktúry
- Rezervy v kvalite poskytovaných služieb
- Bezpečnostné riziká

Globálny cieľ stratégie

Zvýšiť kvalitu života v obci Banka prostredníctvom rozvoja komplexnej ponuky služieb, kvalitného podnikateľského prostredia, aktívneho kultúrno-spoločenského života a využitia potenciálu vyplývajúceho z blízkosti kúpeľného mesta.

Stanovenie cieľov a priorít

Globálny cieľ stratégie pokrýva tri oblasti života obce – sociálnu, hospodársku a environmentálnu. Na základe zistených faktorov rozvoja a disparít (rozdielnosti) boli pre naplnenie vízie stanovené strategické ciele rozvoja. Východiskom pre plnenie strategických cieľov dlhodobého rozvoja je stanovenie priorít.

Programová časť

Programová časť nadväzuje na priority stanovené v strategickej časti. V procese spracovania programovej časti boli stanovené opatrenia a aktivity v rámci jednotlivých priorít tak, aby ich vykonanie prispelo k naplneniu cieľov.

Priorita 1.1 Služby občianskej vybavenosti

Opatrenia		Aktivity	
1.1.1	Poskytovanie kvalitných služieb sociálnej starostlivosti, zdravotnej starostlivosti a podpora zdravého životného štýlu	1.1.1.1	Zabezpečovať v spolupráci s okolitými obcami podmienky pre dostupnosť sociálnej starostlivosti
		1.1.1.2	Osveta predchádzania chorôb a zdravého životného štýlu
1.1.2	Podpora skvalitňovania vzdelávania a zlepšovanie prístupu k predprimárnemu a primárnemu vzdelávaniu a podpora podnetov pre celoživotné vzdelávanie	1.1.2.1	Vykonávať činnosti súvisiace s celoživotným vzdelávaním
		1.1.2.2	Obecná čítareň
1.1.3	Zachovanie bezpečnosti	1.1.3.1	Predchádzať kriminalite
		1.1.3.2	Vykonávať činnosti súvisiace s predchádzaním negatívnych následkov prírodných živlov a ich odstraňovaním
		1.1.3.3	Dobudovanie kamerového systému
		1.1.3.4	Osveta v boji proti kriminalite – najmä seniorov

Zdôvodnenie zvolených opatrení

Opatrenie 1.1.1: Poskytovanie kvalitných služieb sociálnej starostlivosti, zdravotnej starostlivosti a podpora zdravého životného štýlu

Vzhľadom na vekovú štruktúru obyvateľstva a jeho väzbu na lokalitu, v ktorej prežili celý život, sa začne zvyšovať dopyt po poskytovaní sociálnej starostlivosti, preto je nevyhnutné zabezpečenie kvalitnej úrovne týchto služieb. Nevyhnutné je tiež zvyšovanie povedomia obyvateľstva o prevencii chorôb a o zdravom životnom štýle a rozvoj nových foriem zdravotnej starostlivosti – hospicová starostlivosť, komunitná starostlivosť, hipoterapia a pod. Rovnako je potrebné zabezpečiť kvalitné priestorové a materiálno-technické zázemie pre poskytovanie zdravotnej a sociálnej starostlivosti.

Opatrenie 1.1.2: Podpora skvalitňovania vzdelávania a zlepšovanie prístupu k predprimárnemu a primárnemu vzdelávaniu a podpora podnetov pre celoživotné vzdelávanie

Predprimárne a primárne vzdelávanie má význam nielen pre deti, ale dostupnosť zariadení napomáha rodičom pri zosúladzovaní súkromného a pracovného života.

Opatrenie 1.1.3: Zachovanie bezpečnosti

Úroveň kvality života je úzko prepojená s pokojom a pohodou obyvateľov, preto je nevyhnutné vykonávať aktivity zamerané na prevenciu kriminality, dopravných rizík, rizík požiarov a rizík z prírodných katastrof.

Zabezpečenie služieb a tovarov pre obyvateľov a návštevníkov obce pokiaľ nie sú dostupné priamo v obci, môžu obyvatelia nájsť v blízkych Piešťanoch, kam prevažná väčšina dochádza za prácou, ale z pohľadu starších ľudí a obyvateľov, ktorí denne nedochádzajú do mesta, možno odporúčať vykonávať aktivity na zabezpečenie dostupnosti a zvýšenie kvality týchto služieb.

Priorita 1.2: Zachovanie hodnôt a život v komunite

Opatrenia		Aktivity	
1.2.1	Organizovanie a podpora organizovania kultúrnych, spoločenských a športových podujatí a voľnočasových aktivít	1.2.1.1	Usporiadávať kultúrno-spoločenské podujatia
		1.2.1.2	Usporiadávať športové a voľnočasové aktivity
		1.2.1.3	Integrovať marginalizované skupiny do kultúrno-spoločenského života obce
		1.2.1.4	Podporovať činnosti záujmových združení a organizácií
1.2.2	Zachovanie kultúrneho, historického a prírodného dedičstva	1.2.2.1	Vykonávať a podporovať vykonávanie činností súvisiacich so zachovaním kultúrneho, historického a prírodného dedičstva
		1.2.2.2	Pokračovať v reštaurátorských prácach na kostole sv. Martina
1.2.3	Zabezpečenie koordinovaného rozvoja a vytváranie partnerstiev	1.2.3.1	Spracovať a udržiavať aktuálnosť rozvojových dokumentov
		1.2.3.2	Vytvárať a udržiavať partnerstvá
1.2.4	Budovanie a rekonštrukcia verejných plôch, priestranstiev, oddychových zón a športovísk	1.2.4.1	Úprava a budovanie verejných plôch, budovanie doplnkovej infraštruktúry - odpočinkové miesta, prístrešky,

Zdôvodnenie zvolených opatrení

Opatrenie 1.2.1: Organizovanie a podpora organizovania kultúrnych, spoločenských a športových podujatí a voľnočasových aktivít

Zapájanie obyvateľov do spoločenských aktivít je základným predpokladom pre oživenie spoločenského života v obci a vytvorenie vhodnej „klímy“ pre ďalšie spoločenské a ekonomické aktivity. Je predpokladom pre úspešnú implementáciu rozvojových programov a zapojenie obyvateľstva do realizácie konkrétnych aktivít. Záujmové združenia a spolky tvoria významný prvok v živote každej komunity na vidieku, prispievajú k socializácii obyvateľov a v neposlednom rade prostredníctvom konkrétnych aktivít prispievajú k reprezentácii obce.

Opatrenie 1.2.2: Zachovanie kultúrneho, historického a prírodného dedičstva

Kultúrne, historické a prírodné dedičstvo je jedným z prvotných vnútorných zdrojov rozvoja. Je základom pre zvyšovanie záujmu o obec a takisto je základom identity a svojráznosti. Zachovanie dedičstva je možné prezentáciou územia napríklad prostredníctvom festivalov, výstav, publikácií, audiovizuálnych diel, náučného chodníka a iné.

Opatrenie 1.2.3: Zabezpečenie koordinovaného rozvoja a vytváranie partnerstiev

Pre napĺňanie rozvojového potenciálu obce je nevyhnutné jeho personálne zabezpečenie – vytvorenie pracovných skupín zodpovedných za jednotlivé špecifické ciele, ktorých činnosť je nevyhnutné technicky materiálne a finančne zabezpečiť.

Okrem samotného personálneho zabezpečenia v obci je pre koordinovaný rozvoj potrebné nadväzovanie partnerstiev s obcami v okolí, so subjektmi samosprávy regionálnej úrovne, so subjektmi poskytujúcimi odborné poradenstvo a tiež nadväzovanie partnerstiev cezhraničného

a medzinárodného charakteru. Vhodné je tiež aktívne zapájať do rozvoja obce samotných obyvateľov a aplikovať prístupy komunitne riadeného lokálneho rozvoja.

Opatrenie 1.2.4: Budovanie a rekonštrukcia verejných plôch, priestranstiev, oddychových zón v intraviláne a extraviláne obce

Opatrenie má prispieť k renovácii a rozvoju obce a k zvyšovaniu jej atraktivity. Budovaním a revitalizáciou verejných priestranstiev sa obec stáva zaujímavejšou ako pre obyvateľov tak i pre návštevníkov obce. Zlepšením environmentálnych aspektov prostredníctvom budovania prvkov zelenej infraštruktúry a adaptáciu urbanizovaného prostredia na zmenu klímy ako aj zavádzaním systémových prvkov znižovania znečistenia ovzdušia a hluku salepší životné prostredie v obci.

Priorita 2.1: Hospodársky rozvoj

Opatrenia		Aktivity	
2.1.1	Podpora záujemcov o podnikanie a existujúcich podnikateľov	2.1.1.1	Spolupracovať so súkromným sektorom
		2.1.1.2	Viesť databázu plôch a objektov vhodných na podnikanie
		2.1.1.3	Vytvárať nové pracovné miesta
2.1.2	Rozvoj tradičných výrobných	2.1.2.1	Rozvíjať výroby tradičné pre lokalitu
2.1.3	Rozvoj poľnohospodárstva s dôrazom na biologickú rozmanitosť, prírodné a kultúrne dedičstvo vidieka	2.1.3.1	Orientácia na extenzívne poľnohospodárstvo
2.1.4	Tvorba a údržba produktov cestovného ruchu, podpora turistickej infraštruktúry	2.1.4.1	Zatraktívniť územie obce pre turistov a spolupracovať s okolitými obcami
		2.1.4.2	Spolupracovať s okolitými sídlami pri tvorbe produktov cestovného ruchu
2.1.5	Hospodárenie a marketing obce	2.1.5.1	Efektívne komunikovať s občanmi, propagovať obec navonok

Zdôvodnenie zvolených opatrení

Opatrenie 2.1.1: Podpora záujemcov o podnikanie a existujúcich podnikateľov

Partnerstvo verejného a súkromného sektoru je jedným z najvýznamnejších partnerstiev, ktoré má vplyv na sociálno-ekonomický rozvoj obce, preto je nevyhnutné budovanie spolupráce na tejto úrovni. Dôležité je tiež klásť dôraz na vytváranie pracovných miest pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie napríklad formou sociálneho podniku.

Opatrenie 2.1.2: Rozvoj tradičných výrobných

Prevádzky tradičných remeselných výrobných a služieb charakteristických pre obec zanikli, sú však významným faktorom atraktivity obce. Preto je vhodné usmerniť záujemcov k vykonávaniu takýchto aktivít.

Opatrenie 2.1.3: Rozvoj poľnohospodárstva s dôrazom na biologickú rozmanitosť, prírodné a kultúrne dedičstvo vidieka

Poľnohospodárstvu sa venuje 3 % ekonomicky aktívnych obyvateľov obce. Väčšinou ide o zamestnancov subjektov zaoberajúcich sa poľnohospodárstvom, pre ktoré je charakteristický intenzívny spôsob obhospodarovania pôdy a chovu zvierat. Tento spôsob je dôležitý z hľadiska objemu produkcie, nedotvára však vidiecky charakter. Preto je nevyhnutné podporovať obyvateľov so vzťahom k poľnohospodárstvu a subjekty zaoberajúce sa poľnohospodárstvom a motivovať ich k diverzifikácii poľnohospodárskych činností. Realizácia tohto opatrenia prispeje k atraktivite obce i vo vzťahu k rozvoju turizmu.

V rámci opatrenia je potrebné brať ohľad i na fyzicky a morálne opotrebovanú poľnohospodársku techniku a technológie.

Opatrenie 2.1.4: Tvorba a údržba produktov cestovného ruchu, podpora turistickej infraštruktúry

V obci sú vytvorené výborné podmienky pre produkty cestovného ruchu zamerané na rekreačné športy.

Na základe analýzy vnútorné zdroje obce – kultúrny, historický a prírodný potenciál - vytvárajú predpoklady pre rozvoj turizmu v kontexte väčšieho celku – Dolného Považia.

Opatrenie 2.1.5: Hospodárenie a marketing obce

Atraktívnou sa obec nestane len naplnením cieľov, ale aj vhodne zvolenej propagácie a prezentácie činností obyvateľom a ostatným cieľovým skupinám (podnikatelia, návštevníci, partnerské obce a inštitúcie) osobne, prostredníctvom printových a elektronických médií.

Priorita 2.2: Ochrana a kvalita životného prostredia

Opatrenia		Aktivity	
2.2.1	Ochrana a racionálne využívanie vôd	2.2.1.1	Zabraňovanie znečisteniu spodných a povrchových vôd
		2.2.1.2	Výstavba pretlakovej stanice pre IBV v lokalite Sĺňava II
		2.2.1.3	Zabraňovanie vodnej erózii a spomaľovanie odtoku vody z územia - protipovodňové opatrenia
2.2.2	Ochrana ovzdušia	2.2.2.1	Využívanie obnoviteľných zdrojov energie
2.2.3	Zlepšenie a rozvoj odpadového hospodárstva	2.2.3.1	Predchádzanie vzniku odpadov a likvidácia čiernych skládok
		2.2.3.2	Znižovanie podielu odpadu zneškodňovaného skládkovaním a zvyšovanie podielu vyseparovaného odpadu
		2.2.3.3	Vybudovanie zberného dvora – spolupráca s okolitými obcami
2.2.4	Ochrana, zlepšenie a obnova prírodného prostredia	2.2.4.1	Zachovanie rozmanitosti prírodných druhov a ochrana cenných lokalít
		2.2.4.2	Revitalizácia lesoparku Sĺňava II.

Zdôvodnenie zvolených opatrení

Opatrenie 2.2.1: Ochrana a racionálne využívanie vôd

Na kanalizáciu je napojených 95 % domov a nie všetky rozvody v lokalitách, ktoré sú odkanalizované je vo vyhovujúcom stave. Takto môže dôjsť k znečisteniu spodných vôd, ktoré môže mať nezvratné následky na zdraví obyvateľstva a vyváženom prírodnom prostredí. Vodovodná sieť je tiež dostupná vo všetkých lokalitách.

Zo skúseností v minulosti je tiež nevyhnutné zaoberať sa problematikou vodného hospodárstva z pohľadu negatívneho dopadu zvýšenej hladiny vodných tokov, ktoré sa prejavujú ničivo.

Opatrenie 2.2.2: Ochrana ovzdušia

V obci je vysoká prašnosť v dôsledku diaľkového prenosu škodlivín aj lokálneho vykurovania drevom, preto je potrebné vykonávať aktivity smerujúce k jej zníženiu.

Opatrenie 2.2.3: Zlepšenie a rozvoj odpadového hospodárstva

Opadové hospodárstvo je riešené komplexne, vrátane separácie odpadov, i tak je však vhodným krokom vykonávať permanentnú osvetovú a propagačnú činnosť na podporu separovaného a množstevného zberu odpadu, vykonávať aktivity súvisiace s prevenciou pred čiernymi skládkami, aktívne viesť obyvateľov k udržiavaniu čistoty v obci.

Opatrenie 2.2.4: Ochrana cenných lokalít

V rámci opatrenia je potrebné vykonávať aktivity na ochranu, zlepšenie a obnovu prírodného prostredia. Významnou je lokalita Sĺňava II, ktorá si vyžaduje zásadnú revitalizáciu pre zachovanie prirodzenej fauny a flóry.

Priorita 2.3: Stav majetku a infraštruktúra

Nevyhnutné je vykonať rekonštrukcie budov verejného majetku. Estetické hľadisko mnohokrát nezodpovedá súčasným štandardom a zlý technický stav neraz ohrozuje zdravie užívateľov, v krajných prípadoch i okoloidúcich. Nezanedbateľným je tiež hľadisko ekonomickej a energetickej efektívnosti budov.

Rozvoj bytovej výstavby je uspokojivý z hľadiska vekovej štruktúry a počtu obyvateľov.

Táto priorita zahŕňa aj problematiku inžinierskych sietí a dopravy. Bez ich vyhovujúcej úrovne nie je možné uvažovať o plnohodnotnom sociálnom a ekonomickom rozvoji.

Opatrenia		Aktivity	
2.3.1	Výstavba, rekonštrukcia, opravy a modernizácia budov, ich efektívne využívanie	2.3.1.1	Prestavba podkrovia ZŠ na triedy a kabinety
		2.3.1.2	Rekonštrukcia podkrovia kultúrneho domu
		2.3.1.3	Vybudovanie zázemia pre športové kluby
2.3.2	Rozvoj bytovej výstavby	2.3.2.1	Zníženie podielu neobývaných domov na domovom fonde
2.3.3	Budovanie, rekonštrukcie, opravy a údržba ciest, miestnych komunikácií, chodníkov, cyklociest a parkovísk	2.3.3.1	Rekonštrukcia miestnych komunikácií
		2.3.3.2	Výstavba chodníka na Topoľčianskej ulici
		2.3.3.3	Vodozádržné a adaptačné opatrenie miestnych komunikácií
		2.3.3.4	Výstavba parkoviska na Ceste J. Alexyho
2.3.4	Budovanie a rekonštrukcia rozvodov a infraštruktúry	2.3.4.1	Budovanie a rekonštrukcia verejného osvetlenia a ostatných rozvodov

Zdôvodnenie zvolených opatrení

Opatrenie 2.3.1: Výstavba, rekonštrukcia, opravy a modernizácia budov, ich efektívne využívanie

Výsledkom opatrenia je vytvorenie zázemia pre kvalitné a energeticky efektívne poskytovanie služieb občianskej vybavenosti.

Opatrenie 2.3.2: Rozvoj bytovej výstavby

Bytová výstavba je jednoznačnou príležitosťou pre trvalo udržateľný demografický vývoj v obci. Vhodné je zamerať sa na individuálnu bytovú výstavbu pre zachovanie vidieckeho charakteru obce. Tiež je potrebné zameriavať sa na domy, ktoré nie sú obývané.

Opatrenie 2.3.3: Budovanie, rekonštrukcie, opravy a údržba ciest, miestnych komunikácií, chodníkov a cyklociest

Cestná sieť si vyžaduje vykonanie aktivít zabezpečujúcich požiadavky a kvalitu v prvom rade na zdravie a bezpečnosť obyvateľov, turistov a v neposlednom rade podnikateľov. Aktivity musia obsiahnuť všetky miestne komunikácie a takisto úžitkové cesty.

Opatrenie 2.3.4: Budovanie a rekonštrukcia rozvodov a infraštruktúry

Dostupnosť inžinierskych sietí a rozvodov možno hodnotiť ako veľmi dobrú. Problémy však môžu vzniknúť v dôsledku fyzického opotrebovania rozvodov, preto je nevyhnutné tomuto stavu predchádzať a:

- postupne zamieňať vzdušne vedené rozvody za podzemné,
- pokračovať v zabezpečovaní energetickej efektívnosti novovybudovaných svetelných zdrojov verejného osvetlenia

Realizačná časť

Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie programu

Vzhľadom na veľkosť obce a finančné možnosti realizáciu programu zastrešuje po manažérskej stránke starostka obce, ktorá je zároveň členkou skupiny pre realizáciu programu rozvoja vytvorenej v obci.

Jednotlivé aktivity budú po organizačnej stránke v závislosti od ich náročnosti zabezpečované buď priamo obcou alebo manažované externe.

Monitorovanie a hodnotenie plnenia programu

Merateľné ukazovatele sú podporným mechanizmom na sledovanie plnenia programu. Slúžia na priebežnú kontrolu a sú zvolené tak, aby pokrývali celú škálu opatrení a pri kontrole ich plnenia bolo zjavné napredovanie v dosahovaní cieľa, prípadne mohli byť odhalené odchýlky od jeho dosiahnutia.

Monitoring ukazovateľov

Ukazovateľ	Jednotka	Periodicita hodnotenia	Počiatočná hodnota 2014	Cieľová hodnota 2030
Počet obyvateľov obce	počet	1x ročne	2159	2297
Počet aktivít/projektov zameraných na zvýšenie kvality života v obci	počet	1x ročne	0	13

Zdroj: vlastné spracovanie

Vecný a časový harmonogram

Vecný a časový harmonogram realizácie programu podľa jednotlivých opatrení je spracovaný do tabuľkovej formy – akčného plánu. Akčný plán obsahuje všetky opatrenia a aktivity zo strategickej časti. Za každú aktivitu je zodpovedný určitý subjekt. **Aktivity, za ktorých realizovanie je zodpovedný samotný obecný úrad a zároveň ich realizácia je plánovaná v krátkodobom časovom horizonte, obsahujú aj informáciu o financovaní z vlastných zdrojov obce a termín realizácie**

Program rozvoja obce Banka do roku 2030

Akčný plán

Strategický cieľ	Priority	Opatrenia	Aktivity	Zodpovedný	Predpokladaný termín realizácie	Financovanie z vlastných zdrojov					
						Financovanie aktivity	Financovanie opatrenia	Financovanie priority	Financovanie cieľa		
Strategický cieľ 1: Poskytovať kvalitné služby pre život obyvateľov	Priority 1.1: Služby občianskej vybavenosti	1.1.1 Poskytovanie kvalitných služieb sociálnej starostlivosti, zdravotnej starostlivosti a podpora zdravého životného štýlu	1.1.1.1 Zabezpečovať v spolupráci s okolitými obcami podmienky pre dostupnosť sociálnej starostlivosti	Partnerstvo s okolitými obcami				35000	60000		
			1.1.1.2 Osveta predchádzania chorôb a zdravého životného štýlu	Obecný úrad							
		1.1.2 Podpora skvalitňovania vzdelávania a zlepšovanie prístupu k predprimárnemu a	1.1.2.1 Vykonávať činnosti súvisiace s celoživotným vzdelávaním	Obecný úrad			25 000				
			1.1.2.2 Obecná čítareň	Obecný úrad	2027	25 000					
		1.1.3 Vytváranie bezpečného prostredia	1.1.3.1 Predchádzať kriminalite	Obecný úrad, OR PZ, KR PZ,							
			1.1.3.2 Vykonávať činnosti súvisiace s predchádzaním negatívnych následkov prírodných živlov a ich	Obecný úrad, podnikatelia, obyvatelia, vlastníci						10 000	
			1.1.3.3 Dobudovanie kamerového systému	Obecný úrad	2026	10 000					
			1.1.3.4 Osveta v boji proti kriminalite - najmä seniorov	Obecný úrad, OJ Seniorov							
		Priority 1.2 Zachovanie hodnôt a životu komunite	1.2.1 Organizovanie a podpora kultúrnych, spoločenských a športových podujatí a voľnočasových aktivít	1.2.1.1 Usporiadávať kultúrno-spoločenské podujatia	Obecný úrad, organizácie						
				1.2.1.2 Usporiadávať športové a voľnočasové aktivity	Obecný úrad, organizácie						
	1.2.1.3 Integrovať marginalizované skupiny do života obce			Obecný úrad, organizácie							
	1.2.1.4 Podporovať činnosti záujmových združení a organizácií			Obecný úrad							
	1.2.2 Zachovanie kultúrneho, historického a prírodného dedičstva		1.2.2.1 Vykonávať a podporovať vykonávanie činností súvisiacich pre zachovanie kultúrneho, historického a prírodného dedičstva	Obecný úrad, podnikatelia, organizácie				25 000			
			1.2.2.2 Pokračovať v reštaurátorských prácach na kostole sv. Martina	Obecný úrad, cirkev							
	1.2.3 Zabezpečenie koordinovaného rozvoja obce a vytváranie partnerstiev		1.2.3.1 Spracovať a udržiavať aktuálnosť rozvojových dokumentov	Obecný úrad							
			1.2.3.2 Vytvárať a udržiavať partnerstvá	Obecný úrad, podnikatelia, organizácie							
1.2.4 Budovanie a rekonštrukcia verejných plôch, priestranstiev, oddychových	1.2.4.1 Úprava a budovanie verejných plôch, budovanie doplnkovej infraštruktúry - odpočinkové miesta, prístrešky	Obecný úrad	2026	25 000	25 000						

Pokračovanie na ďalšej strane

Program rozvoja obce Banka do roku 2030

Strategický cieľ 2: Trvalo udržateľne využívať vnútorné zdroje obce	Príorita 2.1: Hospodársky rozvoj	2.1.1	Podpora záujemcov o podnikanie a existujúcich podnikateľov	2.1.1.1	Spolupracovať so súkromným sektorom	Obecný úrad									
				2.1.1.2	Viesť databázu plôch a objektov vhodných na podnikanie	Obecný úrad, špecializované inštitúcie									
				2.1.1.3	Vytvárať nové pracovné miesta	Podnikatelia									
		2.1.2	Rozvoj tradičných výrov	2.1.2.1	Rozvíjať výroby tradičné pre lokalitu	Obyvatelia, podnikatelia									
		2.1.3	Rozvoj poľnohospodárstva s dôrazom na biologickú rozmanitosť, kultúrne a prírodné	2.1.3.1	Orientácia na extenzívne poľnohospodárstvo	Poľnohospodárske subjekty									
	2.1.4	Tvorba a údržba cestovného ruchu, podpora turistickej	2.1.4.1	Zatraktívniť územie obce pre turistov a spolupracovať s okolitými obcami	Obecný úrad, Rezort Piešťany, TTSK										
	2.1.5	Hospodárenie a marketing obce	2.1.5.1	Efektívne komunikovať s občanmi, propagovať obec navonok	Obecný úrad										
	Príorita 2.2: Ochrana a kvalita životného prostredia	2.2.1	Ochrana a racionálne využitie vôd	2.2.1.1.	Zabraňovanie znečisťovaniu spodných a povrchových vôd	Obecný úrad									
				2.2.1.2	Výstavba pretlakovej stanice pre IBV v lokalite Sĺňava II	Obecný úrad, Tavos	2025	209 000		263 000					
				2.2.1.3	Zabraňovanie vodnej erózií a spomaľovanie odtoku vody z územia - protipovodňové opatrenia	Obecný úrad, Tavos, Povodie Váhu	2027	54 000							
		2.2.2	Ochrana ovzdušia	2.2.2.1	Využívanie obnoviteľných zdrojov energie	Obecný úrad, majitelia nehnuteľností									
		2.2.3	Zlepšenie a rozvoj odpadového hospodárstva	2.2.3.1	Predchádzanie vzniku odpadov, likvidácia čiernych skládok	Obecný úrad, majitelia domov, odpadová									
				2.2.3.2	Znižovanie podielu odpadu likvidovaného skládkovaním a zvyšovanie podielu triedeného odpadu	Obecný úrad, majitelia nehnuteľností, odpadová spoločnosť					28 000				
				2.2.3.3	Vybudovanie zberného dvora - spolupráca s okolitými obcami	Obecný úrad, majitelia domov, odpadová	2026	28 000							
	2.2.4	Ochrana, zlepšenie a revitalizácie životného prostredia	2.2.4.1	Zachovanie rozmanitosti prírodných druhov a ochrana cenných lokalít	Obecný úrad, obyvatelia, majitelia					450 000					
			2.2.4.2	Revitalizácia lesoparku Sĺňava II	Obecný úrad	2029	450 000								
	Príorita 2.3: Stav majetku a infraštruktúry	2.3.1	Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia budov, ich efektívne využitie	2.3.1.1	Prestavba podkrovia na triedy a kabinety v ZŠ	Obecný úrad	2 025	992 000							
				2.3.1.2	Prestavby podkrovia kult. domu na klubovne	Obecný úrad	2 028	350 000			1 792 000				
				2.3.1.3	Vybudovanie zázemia pre športové kluby	Obecný úrad	2 030	450 000							
		2.3.2	Rozvoj bytovej výstavby	2.3.2.1	Zníženie podielu neobývaných nehnuteľností	Obecný úrad									
2.3.3		Budovanie, rekonštrukcie, opravy a údržba miestnych komunikácií, chodníkov a parkovísk	2.3.3.1	Rekonštrukcia miestnych komunikácií	Obecný úrad	2025	1 200 000								
			2.3.3.2	Opravy miestnych komunikácií	Obecný úrad	2028	2 000 000				4 105 000				
			2.3.3.3	Výstavba chodníka na Topoľčianskej ceste	Obecný úrad	2030	850 000								
	2.3.3.4		Výstavba parkoviska na Ceste Janka Alexyho	Obecný úrad	2025	55 000									
2.3.4	Budovanie a rekonštrukcia rozvodov a infraštruktúry	2.3.4.1	Budovanie a rekonštrukcia verejného osvetlenia a ostatných rozvodov	Obecný úrad	2027	230 000			230 000						

Finančná časť

Na vykonanie jednotlivých opatrení tak, aby mohli byť do roku 2030 prostredníctvom naplnenia priorít naplnené strategické ciele obce, bude potrebných 5 245 800 EUR. V tejto sume sú započítané aj náklady na inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie aktivít. Na vykonanie všetkých aktivít je potrebné zabezpečiť viaczdrojové financovanie, pretože obec je schopná podieľať sa na financovaní z vlastných zdrojov vo výške cca 15 % tejto sumy.

Finančná náročnosť na vykonanie opatrení pre dosiahnutie cieľov je rozpracovaná do indikatívneho finančného plánu. Indikatívny finančný plán vychádza z indikatívneho harmonogramu realizácie aktivít programu/projektov.

Indikatívny finančný plán

v EUR	Strategický cieľ 1					Strategický cieľ 2					Spolu		
	Vlastné zdroje			Mimorozpočtové zdroje	Spolu/cieľ	Vlastné zdroje			Mimorozpočtové zdroje	Spolu/cieľ	Vlastné zdroje	Mimorozpočtové zdroje	Rok
rok	príprava	realizácia	spolu	realizácia		príprava	realizácia	spolu	realizácia				
2025						42000	1262000	1304000	1152000	2456000	1604000	1632000	3236000
2026	2500	32500	35000		35000	3600	24400	28000		28000	63000		63000
2027	1200	21500	25000		25000	2500	281500	284000		284000	309000		309000
2028						12500	2087500	2100000	250000	2350000	2230000	570000	2800000
2029						10000	8000	18000	432000	450000	18000	432000	450000
2030						25000	690000	715000	560000	1300000	740000	560000	1300000

Zdroj: vlastné spracovanie

Program rozvoja obce Banka do roku 2030

Indikatívny harmonogram realizácie aktivít programu/projektov

Aktivity programu/projekty	Zodpovedný	Projektová dokumentácia	Predpokladané náklady EUR				Predpokla-daný termín realizácie	Súlad s opatrením
			Na prípravu projektu (nezahŕňa už vynaložené)	Na realizáciu				
				Spolu	Vlastné zdroje	Mimorozpočtové zdroje		
Prestavba podkrovia na triedy a kabinety v ZŠ	obecný úrad	spracovaná	4800	992 000,00	4 800,00	992 000 €	2025	2.3.1
Rekonštrukcia miestnych komunikácií	obecný úrad	spracovaná	21000	1 200 000,00	1 200 000,00	0	2025	2.3.3
Výstavba pretlakovej stanice pre IBV v lokalite Sĺňava II	obecný úrad	spracovaná	15000	209 000,00	209 000,00	0	2025	2.2.1
Dobudovanie kamerového systému	obecný úrad	nie je potrebná	0,00	10 000,00	10 000,00	0	2026	1.1.3
Úprava a budovanie verejných plôch, budovanie doplnkovej infraštruktúry - odpočinkové miesta, prístrešky	obecný úrad	nie je potrebná	0	25 000,00	25 000,00	0	2026	1.2.4
Výbudovanie zberného dvora - spolupráca s okolitými obcami	obecný úrad	spracovaná	2400	28 000,00	28 000,00	0	2026	2.2.3
Obecná čítareň	obecný úrad	nie je potrebná	0	25 000,00	25 000,00	0	2027	1.1.2
Zabraňovanie vodnej erózií a spomaľovanie odtoku vody z územia - protipovodňové opatrenia	obecný úrad	nie je potrebná	0,00	54 000,00	54 000,00	0,00	2027	2.2.1
Budovanie a rekonštrukcia verejného osvetlenia a ostatných rozvodov	obecný úrad	nie je potrebná	0,00	230 000,00	230 000,00	0,00	2027	2.3.4
Prestavby podkrovia kult. domu na klubovne	obecný úrad	nespracovaná	0,00	350 000,00	250 000,00	0,00	2028	2.3.1
Oprava miestnych komunikácií	obecný úrad	spracovaná	12 500,00	2 000 000,00	2 000 000,00	0,00	2028	2.3.3
Revitalizácia lesoparku Sĺňava II	obecný úrad	spracovaná	9 800,00	450 000,00	130 000,00	320 000,00	2029	1.2.4
Výbudovanie zázemia pre športové kluby	obecný úrad	nespracovaná	15 000,00	450 000,00	230 000,00	220 000,00	2030	2.3.1
Výstavba chodníka na Topoľčianskej ceste	obecný úrad	nespracovaná	25 000,00	850 000,00	850 000,00	0	2030	2.3.3
			105 500,00	6 023 000,00	5 245 800,00	1 532 000,00		

Zdroj: vlastné spracovanie

Použité zdroje

1. Zákon o podpore regionálneho rozvoja
2. www.statistics.sk
3. www.e-obce.sk
4. www.obce.info
5. www.obcebanka.sk
6. www.podnemapy.sk
7. Územný plán obce
8. Kronika obce